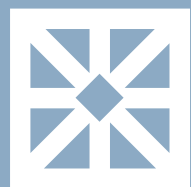

Civil érték 1995 óta

WEKERLE

2017.
XXIII. ÉVFOLYAM
1. SZÁM

A WEKERLEI TÁRSASKÖR EGYESÜLET TÁJÉKOZTATÓ LAPJA

**Kitüntetett wekerlei
bábszínész**

**XIII. Wekerlei
Székelykapu
Napok**

**Helyzetjelentés a
Településfejlesztési
Konceptióról**

Madártanösvény

Wekerlei Madártanösvény a kispesti Helen Doron Nyelviskola kezdeményezésére.

Ünnepélyes átadás 2017. május 13-án 11 órakor a Kós Károly téren.

10.00-tól 14.00 óráig gyerekprogramok, tanösvény bemutatása, kézműves foglalkozás, aszfaltrajzverseny, ügyességi játékok, gyerek tetoválás.

10.30-tól Balássy Betty és Varga Feri zenés gyermekműsora.

Írásunk a 20. oldalon

Shetland U. K. Nyelviskola

- ✿ Nyelvtanfolyamok Wekerlén
- ✿ Kihelyezett vállalati nyelvoktatás
- ✿ Angol és német EuroExam vizsgáztatás
- ✿ Külföldi nyelvtanfolyamok és tanulmányutak szervezése

1192 Budapest, Kábel u. 10.
tel: (06 1) 357 1456
(06 30) 952 1202
shetland@shetland.hu

WWW.SHETLAND.HU

E-000309/2014

MITKU és TÁRSA Bt.

ASZTALOSMŰHELY

Műhely: 2360 Gyál, Bartók Béla utca 117.
Tel: 06-70-70-40-716 | Web: www.mitku.hu
Területi képviselőnk: Nagy Kálmán | Tel: 06-20-376-8941

Tartalom

Beköszöntő.....	1
Beharangozó: <i>Wekerlei térzenék,</i>	
<i>Sörkör</i>	2
<i>XIII. Wekerlei Székelykapu</i>	
<i>Napok</i>	3
<i>Székelykapu Futás – 15 éve!</i>	4
Visszapillantó:	
<i>Kitüntetett wekerlei, 10 éves</i>	
<i>Őszikék</i>	5
<i>30 éve újra Társaskör</i>	6
WTE közgyűlés.	7
Wekerlei famíliák: <i>Polonyiék.</i> ...	8
Ahol élünk:	
<i>Gazdaságot fejlesztettek</i>	10
<i>Zöldéskommandó és Tanoda</i> ...	11
Wekerlei Önkéntesek:	
<i>Mediáció, Önkéntes kaland.</i>	13
Köztünk éltek.	14
Iskolák, óvodák.	15
Épített örökségünk:	
<i>Hazánk házai a Wekerlén 4.</i>	18
<i>Helyzetjelentés</i>	19
Klímaparát Wekerle:	
<i>Madártanösvény,</i>	
<i>Közösségi hőkamera</i>	20
WKK	21
Wekerlei konyhák.	23
Hirdetés	24

Wekerle

A Wekerlei Társaskör Egyesület
ingyenes tájékoztató lapja

Alapította: Dr. Kóczán László

Főszerkesztő: Dr. Engloner Attila

A Szerkesztőbizottság tagjai:

Jedlőczy Berta, Nagy Attila,
Nagy Tamás, Papp Zsuzsanna,
Szilágyi Szabina

Korrektúra: Dr. Bognár Anikó

Tördelés: Babay Bt.

Hirdetésszervező: Veres Joli,

Telefon: 30-683-1307

Kiadó: Somló Judit WTE-elnök

A szerkesztőség címe:

1192 Budapest, Kós Károly tér 10.

Telefon: 280-0114

A címlapon az Árnyas Óvoda Darázs-garázs
Csoportjának a Wekerlei Életfa Ünnepe
készített képe látható

Hátsó borító: Urmai László

Nyomda: SRIART Nyomdaipari Stúdió

Megjelenik évente négyszer 5400 példányban

A szerkesztőség a kéziratok tartalmáért

nem vállal felelősséget

ISSN 2061-6627

Tegyük meg!

Verőfényes, meleg márciusi délután sétáltunk két kisebbik gyermekemmel a Wekerlén. Sokan tették ugyanezt, szinte nyár volt a tavaszban, tele voltak az utcák. A Kis közben tartottunk a Kós iskola felé, amikor egy 148-as csuklóbusz hajtott keresztül a Vajk utcán. Pár pillanat múlva egy 194-es is követte. Bevallom, én még ilyen nem láttam, és nem is értettem, mit keresnek buszok ebben a szűk utcában. Nyilván elterelték a forgalmat a Kós Károly térről... Mi történhetett?

Hamar választ kaptunk, a napsütésben két néni üldögélt kerítésük lábaitán, ők világosítottak fel: „Elütöttek egy biciklis gyermeket a Társaskör előtt. Már a mentőautóban vizsgálják. Lezárták az utat, még ott a törött autó.”

Elütöttek egy biciklis gyermeket, mentőautóban vizsgálják... Egy pillanat alatt átfutott az agyamon, milyen sok gyermek sétál, szaladgál, biciklizik Wekerle-szerte. Némi túlzással: majd' mindegyik – legalább látásból – ismerős. Ugye nem...

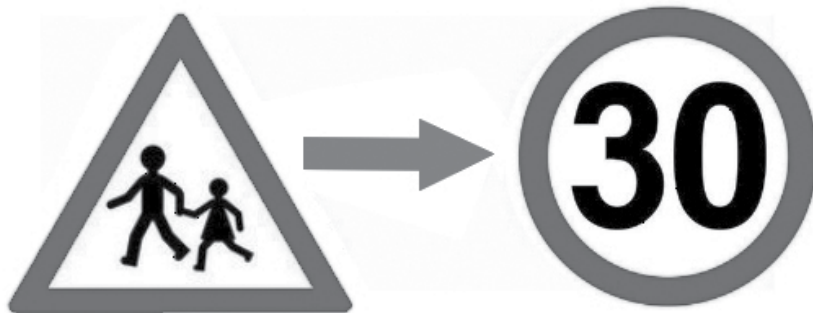
Hatéves leánykám riadt szemét látva gyorsan témát váltottunk, aztán folytattuk utunkat az iskola felé. Azóta sem tudom, kivel, miért, hogyan történt a baleset, de a dolog nem hogy nyugodni. A Wekerle utcái minden évszakban és majdnem minden napszakban tele vannak kicsikkel és nagyokkal, idősokkal és fiatalokkal. Az egyszerűen nem lehet, hogy ne legyenek biztonságban!

Idézzük fel, hányszor bosszankodtunk már a 30-as övezet ellenére „meglehetősen tempósan” hajtó autósok miatt. Persze értem én, van úgy, hogy sietni kell (például reggel a gyerekkel az iskolába vagy délután haza, különórára, bárhova), főleg ha késésben vagyunk. Magam is sokszor sietek.

De bármikor előfordulhat, hogy egy figyelmetlenebb gyalogos, kerékpáros, egy megdöglött kisgyerek rosszul lép (vagy hajt) le a járdáról, vagy éppen az úttestet találja a legmegfelelőbbnek úticélja eléréséhez. Ez a Wekerle. Lassítsuk autóinkat, haladjunk olyan tempóban, hogy a váratlan helyzetekben is biztosan el tudjuk kerülni a baleseteket, tragédiákat!

Ne kelljen soha többé megélni, hogy elütöttek valakit a Wekerlén!

Dr. Engloner Attila
főszerkesztő

Kérjük, támogassa a Társaskört adója egy százalékaival

Ha Ön egyetért a Wekerlei Társaskör Egyesület (WTE) célkitűzéseivel és támogatni kívánja közösségi programjait, kérjük, adja egyesületünknek személyi jövedelemadója 1%-át.

A tavalyi évben 293 225 Ft-ot kaptunk az 1%-os befizetésekből, mely összeget programjaink megvalósítására fordítottuk.

A Wekerlei Társaskör Egyesület adószáma:
19010179-2-43

Köszönjük, ha minket támogat!

Programsoroló

ÁPRILIS

21-től	Földnapí szabadtéri fotókiállítás
22.	Garázsvásár fesztivál
23.	Bringatúra
24.	Nyílt nap a rendőrkapitányságon

MÁJUS

10.	A Wekerlei Társaskör Egyesület közgyűlés
14.	Wekerlei bolhapiac
18.	Bringatúra felnőtteknek
19.	Nyílt nap a tűzoltóságon
19-20-21.	Kiállítás megnyitó
XIII. Wekerlei Székelykapu Napok
21.	XV. Székelykapu futás

JÚNIUS

10.	Önkéntesek ünnepe (kirándulás)
18.	Bringatúra családoknak
24.	Szent Iván-éj

AUGUSZTUS

17-20.	Bringatúra
26-27.	III. Wekerlei Sörkör
(esőnap: szeptember 2-3.)

SZEPTEMBER

3.	Bringatúra
3.	Wekerlei babaruhabörze

Júniustól szeptemberig, minden vasárnap
16 órakor Térzene a Kós Károly téren

Állandó programok a Wekerlei Társaskörben

Minden kedden 18.30-kor várjuk azokat, akik szívesen
bridzselnek. A bridge az a játék, amit soha nem késő
elkezdeni.

Építész klub

Változó időpontokban, wekerlei építészek Wekerle aktuális építészeti ügyeit beszélik meg.

Játéklub

Minden csütörtökön 19-21 óráig együtt társasjátékozunk, kártyázunk. Ha van egy jó játékod, hozd el, gyere közénk!

Kör-Kötő-Kör

Minden csütörtökön 19-21 óráig kötünk, horgolunk együtt. Új technikákat tanulunk, mintákat cserélünk, könyveket nézegetünk. Jöhetnek kezdők, haladók, fiatalok, idősök.

Őszikék klub

Minden hónap utolsó szerdáján 17 órakor találkozunk, beszélgetünk, teázunk, sütizünk. Megtervezzük a következő hetek közös programjait (kirándulás, városnézés, koncert, színház).

Wekerlei Esti Mesék

Minden csütörtökön 18-19 óráig, mesehallgatás, bábozás, diavetítés, éneklés, rajzolás. Hetente más-más „mesélő” várja az ovisokat, a kisiskolásokat és szüleiket.

3-1-2 Meridián torna

Minden kedden 18-18.30-ig. Energetizáló, gyógyító és betegségmegelőző hatású gyakorlatsorozat közös végzésére várjuk az érdeklődőket.

Vasárnapi Térzenék a Wekerlén

Éled a természet, ma már szinte nyári meleg van. Erről a szervezőnek az jut eszébe, hogy vésszenen közeleg a nyár és ezzel együtt a Vasárnapi Térzene programi is. Nem szeretnénk titkolni, hogy a tavalyi év szervezőesekor azzal kellett szembesülnünk, hogy bizony lassan elfogynak azok a fellépők, akik ismét és ismét vasárnapjukat áldozva, fellépti díj és költségtérítés nélkül eljönnek szerepelni. De mi nem adjuk fel! Szerencsére már az idei nyárra is vannak meghívottjaink, akik már igent mondtak, de szeretnénk új csatornákat is nyitni. Ezúton is kérjük, hogy aki ismer, tud olyan klasszikus zenét játszó fellépőket, akik önkéntesként szívesen zenélnének a wekerleieknek, keressen meg engem: szebenyim@gmail.com, 06/30-405-5326. Illetve azok jelentkezését is várjuk, akik egy jól működő finanszírozási modell kidolgozásában vennének részt. Gondolunk itt pl. a szponzorációra, közösségi finanszírozásra stb.

Továbbra is bízunk benne, hogy a nyár minden vasárnap délutánján elő zenével tudjuk megörvendeztetni a Kós Károly téri Zenepavilonhoz látogatókat.

Szebenyi Marianna

III. Wekerlei Sörkör

SÖRÖZZÖN!

Wekerletelep, Kos Karoly ter

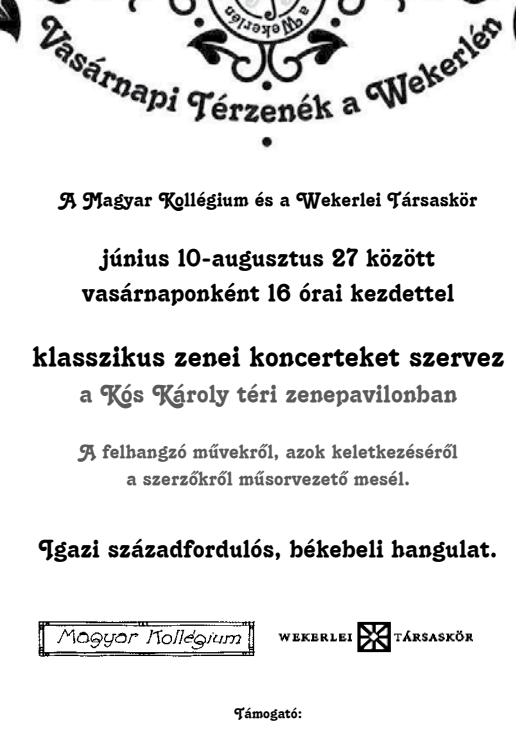
2017. augusztus 26-27.

Kössz idő esetén egy hetet később:
szeptember 2-3-án.

**Cseh és
német sörök,
magyar kézműves sörök.**

Rendező: **Magyar Kollégium**

**Ésapolda és
üvegben.**

Vasárnapi Tárzenék a Wekerlén

A Magyar Kollégium és a Wekerlei Társaskör

június 10-augusztus 27 között
vasárnaponként 16 órai kezdettel

klasszikus zenei koncerteket szervez
a Kós Károly téri zenepavilonban

A felhangzó művekről, azok keletkezéséről
a szerzőkről műsorvezető mesél.

7gazi századfordulós, békebeli hangulat.

Magyar Kollégium **WEKERLEI TÁRSASKÖR**

Támogató:

Wekerlei Kávézó

XIII. Wekerlei Székelykapu Napok

Előzetes kedvcsináló

A mikor ezek a sorok születnek, még minden alakul a WSNZ körül. Van sok ötlet, vannak tervek, elkezdődött a szervezés, több megbeszélésen vannak túl a fő- és alrendezők, megy az ímélt váltás, és sok-sok telefonbeszélgetés volt a témában.

Ezért nézzék el nekünk, ha túl bizonytalanok vagyunk és kevés konkrétummal szolgálunk.

De számítunk bizalmukra. Hiszen ez már a tizenharmadik lesz a WSNZ sorában. Az eddigiek jól sikerültek, sok szép emléket őrzünk a programokról, a fellépőkről, a játékokról, a vásároztól.

Várjuk önöket az idén is, május harmadik hétvégéjén.

Az **Életfa Terén** idén a vízé lesz a főszerep. A gyerekek kis kalózzakká változhatnak, és térképük segítségével „szigetek” között kalandozva, vízzel kapcsolatos feladatokat teljesítve részesei lehetnek egy óriás hajó megépítésének. Reméljük, az eső nem akarja majd segíteni az amúgy is vizes programunkat. Szeretettel várunk minden gyereket, családot és kalandvágyó felnőttet szombaton a térre. (Kozák Judit)

Süteménysütő verseny – a wekerleiek öröme. Ismét keressük a Sodrófa-díj várományosát.

Évről évre úgy érezzük, az édes süteményeket könnyebb megmutatni, de a sósakat is igazán szeretjük. Így a mostani alkalommal, sós és édes kategóriában külön versenyt hirdetünk, de megmarad a népszerű gyerek és felnőtt kategória is. A győztes receptek pedig megjelennek a Wekerle Újságban.

A versenyre május 20-án, szombaton kerül sor. Várunk minden sütni szerető wekerleit, korhatár nélkül, profikat és amatőröket egyaránt! A szervező csapatba is várunk jelentkezőket, hogy a verseny továbbra is fennmaradjon!

Kérjük, hogy további információért keressék a Wekerlei Sodrófa-díj facebook oldalt, vagy érdeklődjének a sodrofadij@gmail.com címen.

Legyen mindig sütnivalónk! (Holicsné Gémes Boróka)

Tied a színpad 2017-ben is! A Wekerlei Székelykapu Napok szervező csapata évek óta küldetésének tekinti, hogy ezen a tavaszi nagyrendezvényen helyet és teret biztosítson a kispesti óvodás-, iskolás-, valamint amatőr gyermekcsoportok számára, hogy megmutathassák fejlődésüket, tudásukat és összetartó közösségüket. Nem lesz ez másképp idén sem, hiszen 2017. május 20-án, szombaton délelőtt 10 órától újból a gyerekeké a nagyszínpad. A Wekerlei Kultúrház gyűjti össze és koordinálja a kerületi óvodás és iskolás csoportok jelentkezését, és ahogy évről évre eddig is, most is egy grandiózus és változatos, több száz kisebb és nagyobb gyermeket megmozgató műsorfolyamat állít össze.

Sokszertettel várjuk a nézőket is, hogy lelkesítő jelenlétükkel biztassák a fellépőket, és együtt örüljenek a bemutatók sikerének, a szép időnek, a közelgő nyárnak. (Bonecsuk Mónika, művelődésszervező, WKK)

A Wekerle titkai – Szeretettel várunk egy helytörténeti sétakocsikázásra kicsiket és nagyokat egy felejthetetlen időutazásra, mely a száz évvel ezelőtti Wekerlére kalauzolja az érdeklődőket. A két paripa, Vitéz és Vezér már várja önöket. Ismerjük meg együtt a régen itt élt emberek életét, szokásait, titkaikat.

Idén először, egy hangulatos alkonyati lovaskocsikázásra is lehetőség nyílik.

Jegyek (korlátozott számban) már kaphatók a Wekerlei Társaságban.

Indulás a WTE elől (Kós Károly tér 10.) május 20-án, szombaton a következő időpontokban: 15.00, 15.45, 16.30, 17.15, 18.00, 18.45 és 19.30 órákor. (Zsolnai Éva)

Az **Átalakuló Wekerle** különböző programokkal invitál mindenkit egy kis átalakulásra.

Rajta vagy a térképen? Bringások, kertészek, bolhapiac rajongók! Feltérképezzük az 1 km²-es körzetben található helyi zöld cselekvéseket.

Ne maradj le – tedd fel magad a térképre!

Komposztálni szeretnél? A tudás veled is lehet, csak kérdezni kell a Komposztbarátokat! Az önkormányzat komposztteret programjáról szeretnél többet hallani? Legyen egy erőteljesebb komposzt program a kerületben? Kíváncsiak vagyunk a véleményedre.

Energiahatékonyságot? Alternatív energiákat? Az Ener-

giahatékonny Wekerle bemutatja, milyen törekvéseken dolgoznak, és milyen közösségi megoldások vannak, amivel könnyen lehet elérni egy hosszú távú rezsi-csökkentést. A legújabb közösségi kutyáinkkal is meg lehet ismerkedni.

Helyi innováció wekerleiek módra: most tavasszal 30 helyi ember, 10 szakértő segítségével törte a fejét három hónapon keresztül egy nagyon jó kérdéssel: milyen a helyi gazdaság, és hogyan tudjuk ezt megerősíteni? Ha lesz válasz a kérdésre – a gondolkodásnak még nincs vége –, megosztjuk veletek is!

Fotó: Bonecsuk Mónika

Tied a színpad!

És... NYUGI! Lehet raklap bútoron üldögelni, pihengetni, és közben egy kicsit többet tudni a boldog élet egyik titkáról: hogyan tudunk konfliktusokon túllépni, együttműködésre törekedni? Mediátorok segítségével az együttműködési kultúra alapján játszunk.

A műsor szombaton és vasárnap lesz, de vasárnap energiatakarékosok leszünk, és kisebb programmal jelenünk meg a pikniken. (Tracey Wheatley)

Újra közös építés. 2015-ben a „Fényút” építésének alkalmával éreztük meg, hogy Wekerlén nem csak álmodni, önkénteskedni, hanem együtt, közösen alkotni is valami furcsa és csodás dolog.

„A Dombon álmodók” csapata idén egy nagy hajót fog építeni.

Várjuk idén is a gyerekeket, hogy az ő szépséges munkájuk is bekerülhessen az estére elkészülő és kivilágított közös alkotásba. (Csóka Eszter)

Családi Pontgyűjtő játék, idén is lesz, csak kicsit másképp. Nevét Kincskeresőre változtatjuk. A gyerekek térképet kapnak, amin gyűjthetik a pontokat, és segítségével könnyebben megtalálják a helyszíneket. Végén a jutalmuk: egy általuk díszített vitorlavászon darabbal járulhatnak hozzá a kalózhajó végleges megjelenéséhez.

A játék ideje: szombat 10 órától 18 óráig. (Telek Anikó)

Fotó: Lechner Gábor

Versengő sütik

Wekerlei Székelykapu Futás – 15 éve!

A fiatalabb korosztály számára mindig is volt tavaszi futás a Wekerlén. A mai tizenévesek abba születettek bele, hogy tudva tudták: május harmadik vasárnapján – a Wekerlei Székelykapu Napok keretén belül – délelőtt fél tíz felé az uszoda előtt kell gyülekezni, mert ott van a nevezés, meg a futás rajtja. Elsősorban nekik szól ez a visszatekintő cikk, hiszen a náluk idősebbek közül sokan már a kezdetektől részesei voltak ennek az élménynek. De ha valaki nosztalgiazni akar...

A mikor elkezdődött a dolog, a Wekerlén szinte semmi nem volt! Sem Téltemetés, sem a Wekerlei Életfa Ünnepe, sem Wekerlei Székelykapu Napok, sem Szent Iván-éji tűzgyújtás, sem térszene, sem kiállítások a Társaskörben, sem Wekerlei Sörökör, sem a Zrumeckzy-kapu alatti Mikulás-várás és a karácsonyfa-díszítés sem. Nem voltak klubok. Nem voltak wekerlei önkéntesek sem! A Wekerlei Napok volt az egyetlen rendezvény a telepen. Azután lassan elindultak a dolgok. Megalakult a Wekerlei Futóklub, melynek tagjai heti két alkalommal (szerdán és vasárnap) a kiserdőben rótták köreiket. Majd a csapat a futópályát áttette a Wekerlére, mert az erdőben sokszor találkoztak poráz nélkül kóborló kutyákkal. Így ment ez évekig: Wekerlei Futóklub hetente kétszer.

Egyszer aztán valaki kitalálta, hogy a szokásos futást évente egy alkalommal versenyszerűen rendezzük meg. S akkor az egyik vasárnapi alkalmat versenynek hirdette meg a futóklub vezetője. Ezen az első futóversenyen (2000-ben, december elején volt ez, és „I. Őszi futás a Wekerlén” volt a hivatalos elnevezése) éppen annyian voltak, mint ahányan a futóközösség állandó tagjai. Tulajdonképpen ekkor is mindenki egy futóedzésen vett részt, csak erejét másképp osztotta be: menetközben nem arra figyelt, hogy a csoport együtt maradjon,

Wekerlén indítására a szervezők már a – sokkal tágasabb – Zrumeckzy-kapu alatti teret választották. Ám ekkora már az esemény kinőtte kereteit, és – hogy ne ütközzék a Wekerlei Napok rendezvénysorozattal – időpontja átkerült tavaszra. Ez volt 2003. május 18-án az I. Wekerlei Székelykapu Futás. (Akkoriban a Zrumeckzy-kaput még székelykapunak neveztük valamely okból.) Ezen az eseményen már minden lényeges elem megvolt: rendezőgárda, berendezők, útbiztosítók, befutás-irányítók stb. Még rendőrmotorosok is!

Ezek a futóversenyek azután egyre profibbakká váltak, egyre több versenyző és egyre több néző volt kíváncsi rá. Később már az óvodások számára is futamot kellett indítani. A – minden bizonnyal – legszebb környezetben megrendezett városi futóverseny évek óta az országos versenynaptárban is benne van.

A Wekerlei Székelykapu Futásnak még két fontos, előre nem látott hozadéka is lett. Ennek megvalósítására szerveződött meg az első – egy meglehetősen nagy létszámú – önkéntes csapat: a mai önkéntes-mozgalom első generációja. Másrészt a futás köré épült fel a Wekerlei Székelykapu Napok rendezvénysorozat.

Sokak számára érdekes lehet, ha bemutatunk néhány adatot az elmúlt időszakból.

2010-ben még csak 169 induló volt, míg 2016-ban 455-en álltak rajthoz a 4 km-es szakaszon. A futók mintegy fele wekerlei, negyede Kispest más tájairól érkezik, másik negyede a főváros más kerületeiből. De azért vannak vidékiek is, sőt 2014-ben külföldi állampolgár is futott a többiekkel. Tavaly a legfiatalabb leány és fiú egyaránt 6-6 éves volt. A résztvevők közel egyharmada 14 éves, vagy fiatalabb. Legnagyobb számban a 40 és 50 év közöttiek képviseltették magukat. A legidősebb hölgy 60 fölötti, a legidősebb úr 80 évnél is idősebb volt. Kimutatásunk szerint egy wekerlei férfi: Nagy Tamás (nem azonos a Társaskör korábbi elnökével) eddig minden alkalommal rajthoz állt.

2004-től az ovisok külön kategóriában futottak, ám kiderült, hogy sokkal többen lennének, ha a versenyszabály nem kötelezné őket a 4000 méteres táv lefutására. Így 2006-tól a rendezők a kicsik számára 400 méteres távot jelöltek ki. Legutóbb 150-en tették meg ezt a rövidebb távot. Egészen kicsi gyerekek is indulnak, örömmel, lelkesen.

Ha valaki ennek a különleges eseménynek különleges hangulatát szeretné tetten érni, annak azt javasoljuk, induljon el egyszer rajta.

Győztesek – I. Őszi futás a Wekerlén

A szerző felvétele

Álljon be a többiek közé (semmi estre sem legelőre!); érezze át azt a nyugtalan vibrálást, ami a rajt előtti pillanatokra jellemző; szabaduljon fel a rajtpisztoly dörrenésekor; lendüljön neki..., és... élvezze a közel ezer futócipő surrogását. Ezt a különleges élményt nem lehet elfelejteni! Aki ezt egyszer kipróbálta, biztos, hogy a következő rajtnál is ott lesz. Mindegy, hányadiknak érkezett. Mert – amúgy – az utolsónak beérkezőt is nagy szeretettel biztatják!

A verseny főszervezője, így nyilatkozott 2002-ben a III. Őszi Futás a Wekerlén verseny kapcsán:

„Azért kell, hogy sokan legyünk, mert klubunk célja a betegségmegelőző, az egészségmegőrző futás népszerűsítése. No, meg a közösségformálás. Fontos, hogy a Wekerlén minél több lehetőség legyen arra, hogy az emberek azonos célokat találjanak, s összetartsanak. Ennek érdekében dolgozik a Wekerlei Futóklub immár ötödik éve. A napi munka mellett ilyen látványos rendezvényekre is szükség van. Bebizonyosodott, hogy összefogással, kevés pénzből, amatőr körülmények között is lehet jó versenyt rendezni. Mindenekelőtt lelkesedés kellett hozzá, valamint a barátok és tagtársak segítőkészsége. Persze – ahogy mondani szokták – a rendezvény Kispest Önkormányzatának anyagi támogatása nélkül nem jöhetett volna létre. Végül annak is nagyon örülök, hogy sok cég felismerte, érdemes rendezvényünket támogatni. Különösen boldog vagyok, hogy ezek zöme wekerlei.”

Mi mást kívánhatnánk magunknak, mint azt, hogy a jövőben is legyen Wekerlei Székelykapu Futás, még legalább tizenöt-ször tizenöt esztendőn át. Aztán majd meglátjuk!

Romhányi András

Árnyas fák alatt

Fotó: Mészáros Zsolt

ahogy az az edzéseken szokott lenni, hanem megpróbált elsőnek lenni. Persze lett győztes és helyezett, és a győzelmi dobogó három ülőke (stoki, hokkedli) volt. És volt nagy öröm és egymás nyakába borulás. Volt nagy siker.

Így aztán kézenfekvő volt, hogy ezt az eseményt a következő évben is meg kell rendezni. S egy évvel később lett második őszi futás, hasonló módon. De, mivel a résztvevők létszáma érzékelhetően nőtt, a III. Őszi futás a

Legyen Ön is néhány kilométerrel egészségesebb!

A Wekerlei Futóklub edzéseire Önt is várjuk:

- gyakorlott futókat (akik már 7-9 km/óra gyorsasággal futnak) szerdánként, a Szondi téren 19.00 órakor Balla Timea (20/320-59-65) várja;

- kezdő futóknak, egyeztetett időpontban van edzésük, kérjük, hívjon telefonon: 70/381-61-22.

Egy kitüntetett wekerlei

Tatai Zsolt

Azok a wekerleiek, akik tavasz elején részt vesznek a Kós Károly téri téltemetésen, bizonyára felfigyeltek arra a fiatalemberre, aki a csoportot vezeti. Afféle tréfás Lúdas Matyinak tűnik ő, fekete nadrágjában-mellényében, fehér ingjében. S kalap van a fején! Csakhogy ő ezt a kalapot le is szokta venni. S nem is akarhogyan!

Amikor a kiszebáb elkészül a Wekerlei Kultúrházban, és a társaság elindul a Kós Károly terre, ő áll a csapat élére. S vidáman mondja-mondja a télűző rigmusokat. A gyerekek megutána mondják. S – persze – a felnőttek is...

Azután kiérnek a térre. S a mi Matyink végigvezeti a társaságot a tér legfontosabb helyszínein. Először a dombra mennek, mert a wekerlei gyerekek szerint „a legjobb dolog a Wekerlén: a domb.” Majd elmennek Kós Károly és Wekerle Sándor szobrához. Végül a Wekerlei Életfát ejtik útba. Ezek a színhelyeken a csoport megáll, és a mi emberünk néhány fontos adatot mond el a helyszínekről:

mit köszönhetünk Wekerle Sándornak és mit Kós Károlynak; mit jelképez a Wekerlei Életfa? Meséiben mindig ott van egy gyönyörű mozdulat: megemeli kalapját és mélyen meghajol. Ezzel – a mai gyermekek számára szinte ismeretlen gesztussal – jelzi a megbecsülést, a tiszteletadást. Azt, hogy mi, wekerleiek hálások vagyunk. Vagyis, hogy mi azt köszönjük ezeknek az embereknek és ennek az alkotásnak, hogy itt élhetünk, hogy így élhetünk itt, hogy ilyenek vagyunk, ilyenek lehetünk.

Tatai Zsoltnak hívják ezt a vidám wekerlei fickót, aki most kitüntetést kapott. S nem is akármilyent! Zsolt végzett bábszínész, a Magyar Bábszínház rendes tagja. Sok-sok éven keresztül, kiválóan, magas szinten végzett munkájáért 2017. március 15-én a Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszttel tüntették ki őt. A wekerleiek többsége alig is tud valamit erről a remek teljesítményről. Pedig Zsolt, szakmai tudását nemcsak a téltemetéskor csillogtatja; a Wekerlei Székelykapu Napok műsorában rendszeresen fellép feleségével, Veronikával, a

A szerző felvétele

Tatay Színház műsorát bemutató. Mindig nagy a produkció közönsége! Mindig nagy a sikere!

Örvendünk, hogy ilyen kiváló ember és művész él köztünk. Köszönjük Zsolt, hogy emberséggel, művészetteddel gyarapítod szűkebb pátriánkat.

Gratulálunk a díjhoz. Isten tartson meg soká! Ilyennek. Wekerlei Tatainak.

Rombányi András

Lovaskocsival Wekerlén

... s én érzem őket és emlékezem. ...

(József Attila: *A Dunánál*)

Milyen mélységesen mély a múltnak kútja....

(Thomas Mann: *József és testvérei*)

Beleszédül, aki belenéz.

A XII. Wekerlei Székelykapu Napokon sok érdeklődőt vonzott ez az utazás. A lovaskocsi a Zrumeckzy kapu elől indult. A kocsit két paripa, Vitéz és Vezér húzta. Évek óta hűséges kísérei ezen időutazásoknak, ahol az utasok 100 éves lelkekkel, sorsokkal találkozhatnak. Régen élt családfókkal, akik nem tudtak ott-hont biztosítani a családjuknak. Munkásokkal, akik két másik társukkal osztoztak egy ágyon, mert nem volt hajlék, ahol lehajthatták volna a fejüket. Miniszterelnökökkel, aki szívén viselte ezen emberek sorsát. Találkozhatunk a polihisztor építésszel, aki azon töprengett, miért keresi meg olyan feladat, amihez ő nem is ért. Akinek munkáit a szíve tervezte. Aki rá gondolt szeretett erdélyi főtereire, Kolozsvárra, Szebenre és megtervezte a miénket. Találkozhatunk szerelmes férfiakkal, akik minden erejükkel megfeszítve húzták a téglákkal megrakott csilléket, hogy visszafelé a kedvest

ültethessék bele. Lelkesszel, aki utazótítkárként bejárta az országot és nagy tervéről álmodozott, hogy Wekerlén felépíti kis gyülekezetének a templomot. Találkozunk a telep gondnokával, aki bölcsen megtervezte Wekerle úthálózatát, tiszteletben tartva az előző tervek nagyszerűségét, a költséghatékonyságot és mindenek előtt a leendő lakosok igényeit. Találkozunk tétova kis óvodásokkal, akik át-meg átnéznek a kerítésen, majdani iskolájuk udvarára. Találkozunk asszonyokkal, akik gondosan locsolták a ribizlibokrot, hogy kevesebb labért kelljen fizetni. Találkozhatunk tanítókkal, pékekkal, iskolásokkal, orvosokkal, életekkel, sorsokkal.

Ők pedig mesélnek nekünk. Mesélik, hogy akkor is jó volt itt élni. Mesélik, hogy sok gyermek született. Hogy akkoriban sok szabályt kellett betartani, és ez jó volt. Rend volt. Hogy volt alkalom a találkozókra, sportra, játéokra. Mesélik, hogy az ország különböző pontjairól érkeztek, hogy a közös az volt bennük, hogy meg akarták ismerni egymást. Mesélik, hogy volt szellemi és kulturális élet Wekerlén. Mesélik, hogy vannak házak itt, amik emlékeztetik őket a rég elhagyott otthonukra. Mesélnek hosszan, őszintén.

A Zrumeckzy kapu alá kanyarodik a kocsink. A téren sokadalom. Az emberek koncerteznek, kiállítás szerveznek, fotóznak, beszélgetnek, sportolnak, játszanak, táncolnak.

Megérkezünk.

Zsolnai Éva

Fotó: Uzseka Norbert

10 éves az Őszikék Klub

Szinte hihetetlen, de igaz, első összejövetelünk már tíz éve, 2007 áprilisában volt.

Jó felidézni az együtt töltött tíz év kedves eseményeit: a kötetlen hangulatú klubnapokat, a korosztályunkat érdeklő témák kitérőgálását a WTE-ben, vagy a nyári időszakban valamelyikünk kertjében. A színvonalas színházi élményeket, a hangversenyeket, a közös mozilátogatásokat, társasutakat országon belül és kívül is. A sok-sok önkéntes munkát, amit jókedvvel, örömmel végzünk.

Adventi kirándulás Pozsonyban 2016-ban

Szeretünk együtt lenni, segíteni egymásnak és másoknak is.

Ez úton kívánok minden kedves klub-tagunknak, továbbra is egészséget, jókedvet és hasznos, szórakoztató programokat.

Örök mottóink:

JÓ EGYÜTT LENNI ÉS BARÁTOKRA LELNI.

Vozáriné Béres Márta

Tavaly ünnepeltük: 30 éve alakulhatott újra a Társaskör

A Wekerlei Napok 25 éves jubileumát ünnepelve a köszöntőben alkalmam volt pár gondolat mentén megemlékezni az egyesület egy másik jubileumáról is. 1986-ban, vagyis a tavalyi évben volt éppen 30 éve annak, hogy újra megalakult a Wekerlei Társaskör Egyesület. Ebben az írásban az ünnepi köszöntőben elhangzott gondolatokból szeretnék párat megosztani a Wekerle újság olvasóival.

Ha visszatekintünk az elmúlt 30 év időszakára, sokunk talán nem is élt még a Wekerlén, és nem is volt jelen a Társaskör életében – ahogyan magam is csak 20 éve lakom itt családommal, és csak 2007 óta vagyok jelen a Társaskör életében – mégis érdemes közösen átgondolnunk, mit jelenthet ma nekünk, itt élőknek az egyesület léte, a helyi civilek aktivitása.

A társadalomkutatók azt mondják, az embernek a lakóhelye a személyes és kulturális identitása forrásának is tekinthető. A települések, a települések terei életünk kereteit jelentik, amelyben mindennapjainkat éljük. Még szűkebb léptékben gondolkodva, lakóköznyezetünk az a terület, amelynek karaktere, szellemisége folyamatosan és észrevétlenül hat ránk, befolyásolja hangulatunkat, közérzetünket.

A XXI. századra a mindennapok részévé vált az állandó változás, ez sok esetben fokozza az emberek bizonytalanságát és az esetlegesség érzését is, gyakran tapasztaljuk, hogy megváltoznak és olykor meg is szűnnek kötődéseink, átalakulnak a tradicionális családi kötelékek, így felértékelődik azon társadalmi intézmények szerepe, amelyek fogódzókat kínálnak a mindennapi életben. Például megnő a vallási intézmények, a helyi közösségek, vagyis a lokalitások fontossága. A lokalitások szerepének megerősödése a helyi értékek és a helyi érdekek felismerésével és azok megóvásával kezdődik, a folyamat elindítóit olyan egyének, illetve közösségek, amelyek felismerik lakóhelyük sajátosságait, hagyományait és értékeit.

Úgy gondolom, a Wekerletelep történelmében ezt jelenti az elmúlt 30 év, a wekerlei emberek lassan újra végiggondolták, hogy a telepnek az elmúlt száz év alatt megőrzött értékét nemcsak az itt található épített és természeti örökség, hanem leginkább a sajátos viszonyrendszerben működő, fennmaradt mikrotársadalom nyújtja. Szerencsések vagyunk, mert felismertük, milyen nagy lehetőséget kínál az itt élőknek az, hogy megtapasztalhatjuk a közösség erejét, mely segíthet abban, hogy – a mai kor emberének ellenében változó világban – emberhez méltó életet éljünk.

Azt gondolom, nekünk wekerleieknek, napról-napra meg kell becsülnünk valódi ér-

teinket. Ma már a döntéshozók számára is nyilvánvalóvá vált, hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos problémák enyhítése nem annyira technikai jellegű feladat – inkább az ember és környezetének viszonyrendszerét kell hozzá átértékelni. Új etikát, szemléletet, illetve értékrendszert kell felépíteni a minket körülvevő világban.

Szerencsésekké mondhatjuk magunkat, mi itt élők, hisz a Wekerletelepet már száz évvel ezelőtt ezen átfogó szemléletet képviselő gondolat mentén tervezték. A howardi kertváros-építési mozgalomban új, emberközpontú városépítészeti és társadalmi egységek jöttek létre.

A napjainkban megfogalmazott élhető város, a jövő városa, az okos város, az átalakuló város gondolatíságnak alapjai mind megtehető a kertvárosi mozgalom kezdetén megfogalmazott célokban, annak városépítészeti alapelveiben és eszmeiségében. A célok megvalósításának elengedhetetlen alappillére volt az emberek helyidentitásának megteremtése és a helykötődés erősítése. Elgondolkodtató, hogy a főváros közepén, hogyan őrizhette meg emberségességét az elmúlt több mint 100 éve alatt ez a lakótelep?

Ha egy lakhelyet a vonzereje minősít legjobban, akkor a wekerlei kertváros példaértékű lehet mindenki számára. A wekerleiek akár száz évvel ezelőtt laktak itt, akár most, akár aktív résztvevői a közösségi életnek, akár csak egyszerű lakói, szeretik lakóhelyüket. (Legjobb mutató erre, 2015-ben a budapesti városnegyedek közti bajnokságban, a Wekerletelep első helyeztekként „Budapest legjobban szeretett városnegyede” címet kapta!)

Úgy gondolom, ezt a szeretetet és ezt az erős kötődést érezhetik és tapasztalhatják meg azok is, akik olykor eljönnek a Wekerlére, vagy ellátogatnak a rendezvényeinkre. Mi wekerlei önkéntesek, hiszünk az összefogás erejében, szebb jövőt kívánunk magunknak, gyermekeinknek és példánkunkon keresztül másoknak.

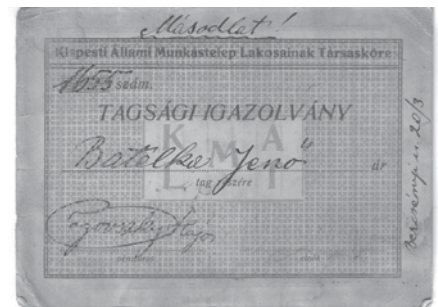
Történelmi visszatekintő

1910-ben, alig egy évre rá, hogy az első lakók elfoglalták a Kispesti Állami Munkástelepen kiutalt lakásukat, néhány családfő megalapította a *Kispesti Állami Munkástelep Lakóinak Társaskörét*. A Társaskör megszervezése a mun-

kástelep tanítói karán kívül legfőképpen Győri Ottmár akkori telepgondnok nevéhez fűződik. Célja: a telep lakói között szorosabb társadalmi viszony létesítése, a közös gazdasági érdekek védelme, és a nemzeti irányú művelődésnek a lakosok körében való terjesztése volt.

A Wekerletelep virágkora a két világháború közötti időre, a húszas-harmincas évekre tehető. Az ötvenes évek legelején a Társaskört – mint minden a Párttól idegen szervezetet – megszüntették, a Kálmán Király u. 26. szám alatti épületét elvették. Az osztályharc élesedésével a kispolgárságot a régi rendszer egyik továbbélőjének tekintették. A telep lakóinak legtöbbjét ebbe a kategóriába sorolták annak ellenére, hogy az itt élők legalább háromnegyede munkás volt, csak hogy a szocdemekhez kötődtek! A telep egésze gyanús volt. A telepen élők visszahúzódtak, ráadásul már nemcsak a családfenntartók, hanem az asszonyok zöme is munkába járt. A telep alvóvárossá vált.

Az 1980-as évek első felében lakógyűléseken, baráti beszélgetéseken több wekerlei lakos is felvetette a Társaskör újbóli megalakításának

Év	Janár	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	Décember
1986												
1987												
1988												
1989												
1990												

óhajt. '83-84 táján az itt-ott felszínre törő igényt az akkori Hazafias Népfront kispesti elnöke, Dr. Kóczán László fél tucat fiatalat maga mellé állítva hozzakezdett az egykori Társaskör céljainak felelevenítéséhez. 1986. február 20-án a postaládákban megjelent az első tagtoborzó levél, majd követték a szórólapok. Az újraalakuló gyűlés időpontja 1986. május 29-e volt.

Az új szervezet neve: *Wekerlei Társaskör Egyesület* lett.

Somló Judit
a Társaskör elnöke

Meghívó közgyűlésre

A Wekerlei Társaskör Egyesület elnöksége meghatározta a 2017. évi közgyűlés időpontját, és felkérte az elnököt, hogy a jogszabályoknak megfelelően hívja össze a közgyűlést. A közgyűlésen azok a tagok választhatnak és választhatóak, akik a 2016. évi tagdíjukat befizették.

A kitűzött időpont:

2017. május 10., szerda, 18 óra.

Helye: A Wekerlei Társaskör Egyesület irodája, 1192 Bp., Kós Károly tér 10.

Napirend:

1. A közgyűlés levezetőjének, jegyzőkönyvvezetőjének, hitelesítőinek megválasztása
2. Az elnök beszámolója
3. A Felügyelő Bizottság jelentése
4. A 2016. évi beszámoló elfogadása
5. A 2017. évi költségvetés elfogadása
6. Az alapszabály módosítása
7. Bejelentések, zárszó

Abban az esetben, ha a tagságnak legalább a fele + 1 fő nincs jelen, a közgyűlés határozatlanképtelen, így a közgyűlést az elnök elhalasztja. A megismételt közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes az eredeti napirendi pontokban.

A megismételt közgyűlés időpontja:

2017. május 10., szerda, 18.30 óra.

Helye: A Wekerlei Társaskör Egyesület irodája, 1192 Bp., Kós Károly tér 10.

a WTE elnöksége

Felhívás

A WTE működéséhez nélkülözhetetlen a tagság anyagi segítsége. A tagdíjak összege is hozzájárul ahhoz, hogy a megszokott színvonalon valósíthassuk meg programjainkat, működtethessük klubjainkat.

Alapszabályunk szerint a tagok egész évi tagsági díjat fizetnek, a belépés hónapjától függetlenül. Ezt az aktuális év december 31-ig kell teljesíteni. A WTE közgyűlésén azok a tagok vehetnek részt teljes joggal (szavazhatnak, választhatnak és választhatóak), akik legalább a 2016. évi tagdíjukat a közgyűlés napjáig, azaz 2017. május 10-ig rendezik.

A WTE tagdíjak:

Önálló keresettel rendelkezők	2400 Ft/év
Nyugdíjasok, GYED-en lévők, tanulók	1200 Ft/év
Pártoló tagok (magánszemély) minimum	6000 Ft/év
Pártoló tagok (jogi személyek, csoportok) minimum	10000 Ft/év

A tagdíj átutalással (számlaszám: 10918001-00000020-16620003) vagy készpénzben fizethető a Társaskörben naponta a nyitvatartási időben.

Nyilvántartásunk szerint több tagunknak többévi tagdíj tartozása van. Azok számára, akik elmaradtak tagdíjuk fizetésével, akadályoztatva voltak, vagy csak elfelejtették azt, az elnökség lehetővé teszi, hogy pótolják tartozásukat. Ezt a Társaskörben személyesen rendezhetik. Ugyanez vonatkozik azokra is, akik a Wekerlei Napokon léptek be az egyesületbe és akkor nem kellett fizetniük.

Természetesen új tagok jelentkezését is várjuk, mindazokét, akik egyetérteneek egyesületünk munkájával. Belépési nyilatkozat a Társaskörben kapható, de a honlapról is elérhető (wekerletelep.hu/WTE/egyesuletunkrol/belepesi-nyilatkozat).

Továbbra is bízunk benne, hogy hamarosan teljesül vágyunk: Legyen minden wekerlei, a Wekerlei Társaskör Egyesület tagja!

a WTE elnöksége

Forrásszervezés

avagy miből gazdálkodhatunk mi civilek 2017-ben?

A Wekerlei Társaskör Egyesület 2017. évben benyújtott pályázatait és pénzforszáit

Ha van olyan társadalmi ügy, ami szívünknek kedves, és szeretnénk új tapasztalatokat szerezni, tudásunkat a jó ügy érdekében kamatoztatni, akkor ennek egy kézenfekvő és gyakorlati formája lehet, ha valamelyik civil szervezetnél vállalkozunk szabadidőnk terhére önkéntes munkát. Ilyen önkéntes munka lehet a forrásszervezés is. A WTE önkéntes munkában 2016 novemberében kezdte meg az idei év pályázati forrásainak felkutatását és a pályázati anyagok előkészítését.

Az elkészített pályázati dokumentációk különböző területeket fednek le, a Wekerlén járók számára egy-egy helyiség, közösségi tér felújítása, a rendezvények látogatása vagy éppen a Wekerle újság olvasása során láthatóak, érezhetőek.

Visszatérő örök kérdés, hogy a pályázatok megírásába, a pályázati dokumentációk elkészítésébe befektetett energia és idő megbozza-e a remélt sikert? A választ előre nem tudhatjuk. Forrásaink biztosításának ezen hagyományos módja mellett a forrásszervezés – legyen az működési, szakmai, építészeti, kulturális, szociális, műemlékvédelmi, ismeretterjesztő vagy bármely más terület – több

lábón kell, hogy álljon. Az Egyesület a pályázati anyagok kidolgozása és benyújtása mellett hangsúlyt fektet az önkéntesek toborzására és bevonására, adománygyűjtésre, és vállalkozásfejlesztési tevékenységeket is végez.

A WTE 2017. év márciusában már benyújtott támogatási kérelmei (az igényelt támogatási összeg és a tématerület feltüntetésével):

Wekerletelep főterén, a Zrumeczky Dezső által tervezett lakóépület földszintjén található közösségi tér utcai portáljának felújítása, 1 069 340 Ft, **ÖRÖKSÉGVÉDELME**;

A Wekerle című folyóirat 2017-2018-2019. évi megjelentetése, 4 407 800 Ft, **ISMERETTERJESZTÉS**;

Helytörténeti és ipartörténeti filmszemle, 4 286 000 Ft, **FILMMŰVÉSZET, MOZGÓKÉP**;

Wekerlei Örökségvédelem 2017, 2 500 000 Ft, **SAKMAI TÁMOGATÁSOK**;

Megújuló Wekerle a családokért, a közösségért, 3 000 000 Ft, **MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁSOK**;

KAP Program 2017 – Átalakuló városok háziorvosa az élhetőbb városért és a klímavédelemért, 750 000 Ft, **KÖRNYEZETVÉDELME**.

ÖNKÉNTESÉG

Közérdekű önkéntes (tehát a törvényben rögzített feltételeknek megfelelő) tevékenységet gyakorlatilag minden 10. életévét betöltött magyar állampolgár végezhet. Még korlátozottan cselekvőképességek is. Életkortól és cselekvőképességtől függően változik, hogy ki mennyi munkát és milyen körülmények között végezhet.

ADOMÁNYOZÁS – Miért civil szervezeteken keresztül?

Sokaknak van szüksége segítségre, olyanoknak, akiket nem ismerünk, akikkel nem találkozunk, és nem tudják elmondani nekünk, pontosan mire van szükségük. Vannak azonban, akik jól ismerik a problémákat, jól ismerik a segítségre szorulókat, kapcsolatban vannak velük, és tudják, hogy mivel lehet leghatékonyabban segíteni. A helyi civil szerveződések – így a WTE is –, azért dolgoznak, hogy szakmailag megalapozottan, szervezeten nyújtsanak megoldást a társadalom bizonyos problémáira. Sokan közülünk jól ismerik a valós igényeket, és olyan programokat dolgoznak ki, melyeken keresztül mi magunk is hatékonyan tudunk segíteni, részt venni a feladatok, társadalmi problémák megoldásában, környezetünk szépítésében, életünk jobbá tételében.

Az adomány lehet bármilyen formában adott támogatás, lehet pénz-, tárgy- vagy szolgáltatásbeli adomány, illetve ehhez kapcsolódóan az önkéntes munka is.

HA ELHATÁROZTA...

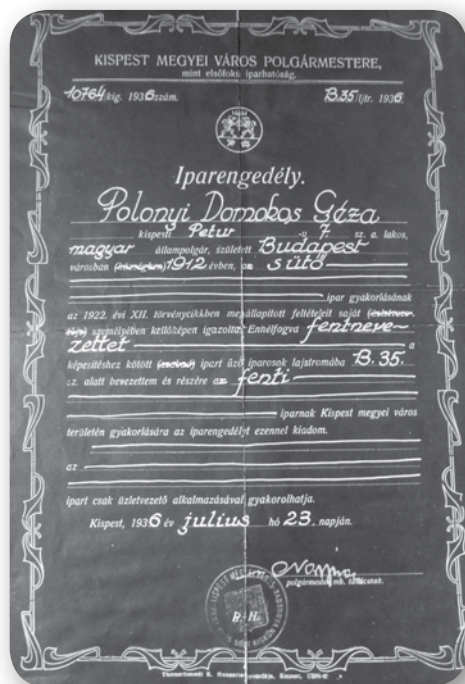
Ha elhatározta, hogy kedve és szabadideje lenne kapacitását, szakértelmét valamilyen társadalmi ügy szolgálatába állítani, akkor **tájékozódjon, keressen bennünket bizalommal!**

*Kokavecz Katalin
WTE elnökségi tag*

Polonyiék

Ezekben a hetekben, amikor a Wekerletelep gazdasági jövőjéről gondolkodunk, kínálkozik, hogy egy, a kezdetektől itt élő vállalkozóról, az eredeti tervek alapján berendezett valamelyik egykori üzletet működtető család leszármazottjairól írjunk. Döntésünk Polonyiékra esett.

Ők valamikor a Petur utcában álló sütődét bérelték. A telepnek az északi fertályán élők mindannyian ismerték őket, de vélhetően nevüket még azon túl is. Családtörténetünk egyik szerzője, Kovács Veronika, a WKK munkatársa (egyben a Lásd Budapestet blog szerzője) munkahelyének jubileuma kapcsán kereste fel a család ma is élő idősebb tagjait, hiszen az egykori pékség épületéből lett a kultúrház. A Petur utcai pékség történetét, a mindennapok élményeit morzsáról morzsára csipegette fel az idős Polonyi lányok, Mária, becenevén Maya és Judit vidám társaságában. A szerzőtárs, a rovatért felelős szerkesztő Nagy Tamás pedig a Wekerletelep gazdasági jövőképét kutató, szintén az egykori sütőde épületében zajló konferenciák alkalmából kért találkát a leszármazottaktól, és Mayával, Judittal, valamint Petrával a fiatalabb családtagokat vette „leltárba”.

Noha ma már csak a Zoltán utcában kopogtathatunk kenyérért, eredetileg a Wekerlén négy pékséget terveztek, és egykor a Kund, a Baross és a Petur utcából is friss pékáru illata szökött ki a kemencéből. Az első a Petur utca 7. sz. alatt létesült. A fészekrakók az Erdélyből áttelepülő Polonyi Domonkos (szül. 1884.) és felesége Reschny Gizella (1887.) voltak. A pártázatos, földszintes sarki épületben két

kemencével nyitottak, majd még két új kemencét építettek hozzá, s akkor már kilenc alkalmazottal sütötték a kenyeret és a péksüteményeket. A Polonyi család a gördülékenyebb munka érdekében némi átalakítást is végzett az épületen. Ahogy pedig az lenni szokott, az üzem és a család lakótere is ugyanebben az épületben kapott helyet.

A jó kedélyű pék úr tagja volt a Kispesti Ipartestületnek, majd előljárója, szakosztályi elnöke. A Wekerlei Sport Clubnak (WSC) egy időben alelnöke. Fiával – a szintén pékmester – Polonyi Domokos Gézával rendszeresen megfordultak a Kispesti Úri Kaszinóban – a Templom tértől nem messze, a Fő utca 42-ben. Domonkos papa, aki a mai fiatalok ükapja, 1948-as haláláig dolgozott a Petur utcában, de fia Géza már 1936-ban átvette az üzlet vezetését.

A II-es (ma Erkel Ferenc) iskola közelében lakott Kajári Etelka, kinek édesapja a MÁV Északi Főműhelyének szorgos munkása volt. Etelka is a Petur utcába járt kenyérért, mivel édesanyja korán meghalt, így már 13 évesen háziasszony lett. Később, mint eladó, már ő is az üzletben dolgozott, nem sejtve, hogy leendő anyósa nyomdokaiba lép. Az idős pékné, Gizella halála után egy évvel, 1941-ben Etelka és Géza házasságot kötött. Két lányuk született, Judit 1942-ben, Mária pedig hat évvel később. A jószívű, kedves családot egész Wekerletelep ismerte. Maya emlékeiben élénken él, hogy séta közben apukája folyton odasúgta neki, hogy ha megszorítja a kis kezét, akkor előre kell köszönni a szembejövőeknek. A kellemes sétából a szüntelen köszönetés élménye megmaradt. Akkor még lehetett hitelre is vásárolni, de Etelka néni gondos keze ezt is – csak úgy, mint a rendeléseket – szépen feljegyezte a nyilvántartás nagy könyvébe. Mivel a család bérsütést is vállalt, sokan hoztak nyers süteménytészta, kenyeret, melyeket felcímkéztek, s ha elkészült, vihették haza. Ismeretes, hogy a két világháború között húsvétkor a kalácsokat, karácsonykor a beigliket a háziasszonyok közül sokan a pékségben süttették meg.

Elsősorban kovászos kenyeret készítettek, de volt krumplikenyer, kalács, kifli, zösmle, percc, pacsní (amit azóta is oly’ sokan emlegetnek) és kenyérlángos is, néha kolbásszal a közepén. A finomságok délre már szinte mind elkelték.

Délután és koraeste pedig újra beindult a nagy munka. Az esti előkészületek után – kemencefűtés, a másnapi kenyér, péksüteményalap előkészítése – hajnalban kezdett dolgozni a dagasztó, aki gépek segítségével nagyméretű csészékben dagasztotta a kenyeret. Ezek pont úgy néztek ki, mint a ma konyhagépek, csak hatalmas méretben. A dagasztókarok fix helyen álltak, de alattuk a csészéket mozgatni lehetett. A megkelt kenyértészta a táblás kimérte, majd kézzel megformázta – virgolta – és szakajtókba tette. Így pihentek sütés előtt az állványokon a kész formák.

A növekvő igények miatt újabb két kemence részére a kert felé tovább bővítették az épületet. Az egy vonalba került sütők között keskeny folyosó húzódott, mely a kenyérraktárba vezetett. A sok finomságot már nem csak a ház boltjában árulták, hanem lovas kocsin a környékre is kiszállították. A kocsiszín és az istálló a ház Vereckei köz felé néző nagy kapuja mellett kapott helyet. A Rigó nevű öszvér jól ismerte a telep jellegzetes úthálózatát, hiszen szállítottak többek között a sarki Formanekhez – ma Vetrece – és a mai Wekerle Étterem elődjéhez. Az istálló mellett álló kéményes mosókonyha üstjében nem csak a péklegények ruháit, hanem a család holmiját is patyolat tisztára mosták. A gyerekek is szívesen játszottak itt. Judit, a pék lánya pedig itt kísérletezett, és nevezte ki a mosókonyhát ideiglenesen laboratóriumnak.

A II. világháború nehéz időszak volt a család életében. A jó akaratú pék úr a kis pincében zsidó embereket bújtatott, ám volt, aki ezt rossz szemmel nézte, és nyomban intézkedett. Volt azonban valaki, aki időben figyelmeztette a mestert a veszélyre, és így biztonságos

Polonyi Domonkos fiával, Gézával

Lovaskocsi „Polonyi házikonyva” felirattal

Judit az unokákkal

helyre tudta menekíteni őket. Polonyi Gézát 1943-ban elvitték, majd hadifogságba került, ahonnan csontsoványan 1947-ben tudott csak csodával határos módon hazajutni. Ez idő alatt ismét Domonkos nagypapa vezette a pékséget, besegített Etelka bátyja, Zoltán is, de szintén sokat segített a Petur utcában lakó Balázs Sándor, amíg ők is fogságba nem kerültek. Balázs bácsi, Géza hazatérése után a pékség bezárásáig itt dolgozott.

1952 nyarán a pékséget államosították. A munka és a mindennapok ugyanúgy zakatoltak tovább, ám a tulajdonosokból immár alkalmazottak lettek, és így dolgoztak tovább. 1956-ban a pékség megszakítás nélkül üzemelt! Aki tudott, segített, még Judit is dolgozott. A tüzelőt korábban az úgynevezett „fa- vagy szénleányón” öntötték be a pinceablakon, később a tűzifa már az udvaron sorakozott, így a pincehelyiség felszabadult. Maya visszaemlékezése szerint a forradalom ideje alatt az utca összes gyereke ott volt náluk a pincében, raklapokon és szalmán ugráltak, s nem utolsó sorban a fűtéssel sem volt gond! Az üzlet előtt állandó sor kígyózott, és arról is vannak emlékek, mikor a kis térről – ma már Hársfaviárg tér – a sorban álló tömegre lőttek. A katonák betörték, és minden kenyeret elvittek.

Arról pontos emlékek és feljegyzés nem maradt, hogy a pékség meddig kínált friss árut, de a 60-as évek első felében még biztosan, egészen a nagy kenyérsütő vállalatok megjelenéséig. Előbb a boltban szűnt meg az árusítás, majd bezárták az egész pékséget, s miután minden gépet elvittek, évekig üresen állt a ház. A család az épületben, régi lakásuk egy részében élt tovább. Polonyi Géza és felesége Etelka életük, illetve a nyugdíjba vonulásig a sütőiparnál dolgozott. Géza szó szerint élete végéig, 1970-ig egy IX. kerületi pékségben. Egyszer hajnalban, amikor bement a pékségbe, leült, lehajtotta a fejét, és már hiába szölongatták. 58 éves volt. Etelka 75 éves koráig a Fővárosi Sütőipari Vállalatnál dolgozott. 2008-ban, 91 évesen halt meg itt a Wekerletelepen.

A sokáig üresen álló, államosított épületrész hasznosítására tulajdonosa új bérletet keresett. Az igények egybeestek azzal, hogy a Petőfi (ma Kós Károly) tér 9-ben működő Úttörőháznak új,

esben folytatta. Somorjai Józsi bácsit említi és az énekkart. A középiskolát a Fáy András Gimnáziumban végezte, 1960-ban érettségizett, majd második kísérletre felvették az Orvostudományi Egyetemre, ahol 1967-ben szerzett diplomát. Fül-orr-gégész szakorvosként élte le életét, három éve nyugdíjas. 1965-ben, még egyetemistaként férjhez ment Pejtsik Péter szintén egyetemistához, aki pszichológia szakra járt, és elvégezte a Konzervatóriumot is, nagybőgőn játszott. Judit ekkor költözött el Wekerléről. Érdekes epizód életében, hogy éppen szülészeti gyakorlaton volt végzős korában, amikor első gyermekét megszülte. Egy leánya és egy fia született. Judit gyermekei még kicsik voltak, amikor Judit megövezgyült 1969-ben. Évek múlva egy pilótához ment férjhez, akit szintén már közel egy évtizede eltemetett.

Dr. Polonyi Judit lánya, Pejtsik Petra 1966-ban született. Mivel korán árvaságra jutott, sokat tartózkodott Polonyiéknál, ahol a nagymama és Maya, a nagynéni szeretetét, gondozását élvezhette. A kislányból gyermekorvos lett. Ma már három fiatal felnőtt édesanyja. Tamás (23 éves), Máté (19), Luca (17). Petra közel egy évtizede él a telepen, a gyerekek kis-koruk óta wekerleieknek mondhatók, noha a VIII. kerületben éltek, de ide jártak óvodába, iskolába.

Judit fia, Pejtsik Péter 1968-ban született. Ő az apai ágról zenei örökséget kapott. Belőle zenészerző, csellista, karmester lett. Ma Budakalászon él híres csemballista és barokk szoprán énekes feleségével, Andrejszki Judittal. Öt gyermeket nevelnek: Pannát (24), Dianát (22), Boglárkát (20), Dorkát (15), Botondot (14). Legnagyobb lányuk már elvégezte a Zeneakadémiát. Zongorista, karvezető. A többiek még tanulnak.

Polonyi Mária, Maya 1948-ban született, és azóta is Wekerlén él. Az I-es óvodába járt, ahonnan sokszor hazalógott, hiszen csak a fél Vereckei közön kellett hazajutnia. Nagy vándor volt az általánosban is. Ő még a tisztán leányiskolában, a II-esben kezdte a kisiskolai tanulmányait. Negyedik volt, amikor

koedukálták az osztályukat. A III-asban orosz tagozaton folytatta, de nem tetszett neki, így az I-esben járta ki az utolsó három osztályt. Jó szívvel emlékezik Gonda Béláné volt igazgatójára, Bajcsiné osztályfőnökére és Abody Béla tanár úrra.

A Gyáli úton az egykor volt Irinyi János Vegyipari Szakközépiskola és Gimnáziumban érettségizett. Később, út-, híd- és vízépítő szakon technikus végzettségre is szert tett. Tervezők mellett dolgozott különböző szakterületeken, így földmérés, talajmechanika, mélyépítés és gyárépítészeti területen. 1989-től 2013-ig a Richter Gedeon Vegyészeti gyárban építész műszaki ellenőrként dolgozott nyugdíjba vonulásáig.

Maya 1976-ban ment férjhez Zsoldos Miklóshoz, aki geológus volt. A férfi 1985-ben meghalt baleset következtében. Két gyermeke van. Zsoldos Gergely 1977-ben, Eszter 1984-ben látta meg a napvilágot. Gergőnek egy nyolcéves kislánya és egy ötéves kislánya van. Kispesten él, biztonságtechnikai szakemberként dolgozik. Eszter Wekerlén él, ő a Budapesti Gazdasági Egyetemen végzett Idegenforgalom és Szálloda szakon, de ma nem a szakmájában dolgozik.

Beszélgetésünket a Polonyi név vélhető eredetének boncolgatásával fejezzük be. Tudjuk, van egy Polonyi nevű község a mai Szlovákiában, Eperjestől nem távol. Nem tartják azonban valószínűnek, hogy nevük innen eredne, már csak azért sem, mert az ő nagyszüleik, akik fészekrakók voltak a munkáslakótelepen,

Maya és gyermekei

Erdélyből, Ladamosról származtak ide. Az ő honosításukkor került a család nevének végére egy i betű.

Mi, mai utódok pedig örömmel nyugtázzuk, hogy egy ilyen szorgalmas és kiváló család-alapítót a sors szele ide sodort. És ezzel a valamikori Polonyi-leszármazott feltette arra a bizonyos i-re a pontot.

Kovács Veronika, Nagy Tamás

Gazdaságot fejlesztettek a wekerleiek

Mitől lesz a gazdaságfejlesztés helyi? Tényleg gondolkodhatunk róla, megtervezhetjük mi is, hogyan alakuljanak gazdasági viszonyaink, mit kezdjen a közösség a rendelkezésére álló forrásokkal? Egy izgalmas projekt keretében szakértők bevonásával pont ez történt Wekerlén.

„A telep főtere a gyalogosoké, behajtani csak a rendőrség, tűzoltóság és mentők számára engedélyezett. Mindenütt kávéházak, éttermek, közösségi boltok vannak a földszinten. Az utakon elektromos meghajtású autók, illetve autóbuszok közlekednek. Árkok nincsenek, hanem ciszternákban gyűjtik a csapadékvizet, s ezzel locsolják a telepet. A körutakon közlekednek az elektromos meghajtású közösségi járművek (hasonlók a mai buszhoz vagy vonathoz). A Nagykőrösi úti forgalom a talajszint alatt, a Határ úti erdősávval elkülönített pályákon halad. Községi kertészet és gondnokság tartja karban az utakat, kerteket, ingatlanokat. Az oktató-nevelő intézetek közösségi finanszírozásban és felügyelet alatt (alapítvány) működnek. Mindenki köszönti egymást.”

Hogyan lesz ebből virágzó gazdaság?

A fenti gondolatokat Wekerletelep ötven évvel későbbi állapotáról Nagy Tamás, a WTE korábbi elnöke fogalmazta meg annak kapcsán, hogy wekerleiek vettek részt egy, az elmúlt hetekben, hónapokban lezajlott helyi gazdaságfejlesztési folyamatban.

Ez a folyamat nem úgy pottyant ide, hanem egy úgynevezett FoTRRIS-projekt része. Ez az európai uniós támogatású projekt öt országban – a miénken kívül még Ausztriában, Belgiumban, Olaszországban és Spanyolországban – zajlik. Anélkül, hogy durva elméleti alapozást tartanánk, ez az úgynevezett FoTRRIS-projekt abból indul ki, hogy a kutatás-fejlesztés, innováció átalakulóban van: ugyanis az adófizetők joggal várják el, hogy a sokszor bődületes fejlesztési forrásokból olyan kutatási folyamatok jöjjenek ki, amelyek sokkal inkább az állampolgárok valós igényeire, kérdéseire, elvárásaira adjanak felelősségteljes és átlátható kutatási folyamatokban fogant választ. Innen jött az RRI fogalma, vagyis a felelősségteljes kutatás és innováció, és ebből jön a projekt neve, a FoTRRIS (Fostering a Transition Towards Responsible Research and Innovation Systems – vagyis: elősegíteni az átalakulást a felelősségteljes kutatási és innovációs rendszerek irányába).

Na jó, de hogy lesz ebből virágzó gazdaság? És egyébként is: egyértelmű, hogy a gazdaságfejlesztés vállalkozásfejlesztést jelent, ahhoz pedig nem kell más, mint három raklap pénz az államtól vagy az EU-tól. De még az is lehet, hogy ennél bonyolultabb a kép.

„Az első műhelymunkán egyértelműen megfogalmazódott, hogy a gazdaságfejlesztésen közösségi ügyek fejlesztését érti Wekerle.

Vagy legalábbis a műhelymunka résztvevői ezt értették. A gazdaságfejlesztésnek úgy és annyiban van értelme, amennyiben a wekerlei közösség jólétét szolgálja – ezt már Pataki György, a Budapesti Corvinus Egyetem docense, a projektbe partnerként becsatlakozott és azt levezé nyíló, társadalomkutatással foglalkozó ESSRG Kft. munkatársa mondta el. – Később azonban úgy tűnt, ez az üzenet mégis elsikkadhat, több beszélgetésben visszatért az a gondolat, hogy ami gazdaság, annak a vállalkozókhöz van köze. Fontos lenne tehát, hogy a közösség megerősítse magában: a helyi gazdaságfejlesztés lényege, hogy a gazdaságfejlesztés eszköz a közösség erősítésére, jólétének növelésére, s nem egyéni boldogulásokat szolgáló piacfejlesztési stratégia.”

Nem előadásokon okosodtak

De hogyan jöttek rá erre a wekerleiek, és egyáltalán kik jöttek erre rá?

A FoTRRIS-projekt célja, hogy minél inkább helyi szinten vonja be a civileket és az érintetteket, az állampolgárokat, a vállalkozásokat és a döntéshozókat, hogy a globális kihívásokra együtt találjanak megoldásokat. Mivel a kutatók korábban is dolgoztak az Átalakuló Wekerlével, erre a tapasztalatra alapozták a mostani munkájukat, és megbízták Tracey Wheatley-t az ÁW egyik aktivistáját és WTE-elnökségi tagot a helyiek bevonásával. Ez a gyakorlatban úgy nézett ki, hogy nem kis számú kutató csatlakozott a meghívott helyi vállalkozók, civilek – WTE, Átalakuló Wekerle – és döntéshozók (helyi önkormányzat) képviselőihez. A munka három műhelyből és több tematikus kísérőrendezvényből állt. Ezek során a résztvevők rágták át magukat a különböző szempontokra, tehát nem valami oktatásra kell gondoljunk; a szakértők kérdeztek, moderáltak és leginkább figyelték az elhangzottakat, hogy később elemezni tudják azokat.

„Érdekes programnak tartom, mikor különböző szakterületek kutatói (külső szemlélők), helyi civilszervezetek, akik a lakosság szószói és a helyi vállalkozók együtt próbálnak gazdaságfejlesztési lehetőséget kutatni. Az önkormányzatunk a szociális ellátás fejlesztésben már korábban próbálkozott hasonlóval” – ez Vinczek György meglátása volt a folyamatról; a kispesti alpolgármester tevékenyen részt vett mind a három műhelyprogramon.

Ezek közül az első alkalom elindította a folyamatot – feltárta a Wekerle lehetőségeit, előnyeit, hátrányait, az olyan szereplőket, akik az állandóságot, és az olyan szereplőket, akik az

innovációt jelentik a mi kis „rendszerünkben”. Itt esett szó olyan innovatív kísérletekről, mint a közösségi kölcsönzők, a bolhapiac, a wekerlei csevegő Facebook-csoport, a termelői piac, és olyan, összetettebb rendszerekről, mint a Tessék csak! helyi vásárló kártya és a Garázsvásár fesztivál.

A második alkalommal a jövőképet fogalmazták meg a megjelentek (erre reflektáltak Nagy Tamás gondolatai cikkünk elején), az utolsó találkozón pedig valamilyen projekt-koncepcióig kellett volna eljutni a tanulások megfogalmazásával. A közbenső alkalmak között volt a vidáman hangzó Film és fröccs est, amelyen kreatív módszerekkel térképezték fel a Wekerlén rejlő forrásokat; a wekerlei üres telkek túra, amelyen közösségi térnek, közösségi vállalkozásnak alkalmas helyet kerestek; több körben volt szó a társadalmi vállalkozásokról, amelyek olyan gazdasági szereplők, amelyek nem profitban érdekeltek elsősorban, hanem valamilyen társadalmi célt próbálnak megvalósítani; és volt két este a közösségi finanszírozási módszerekről is, amely során a Ferencváros közösségi alapítvánnyal, a Magnet Bankkal, az Adjukössze oldallal és a belvárosi HellóAnyu közösségi kávézó-térrel is megismerkedhettünk.

„Az is lényeges az eddigi folyamatban, hogy végig sokféle helyi szereplő volt benne. Ez esélyt ad az álláspontok és érvek különféleségének megismerésére, szerencsés esetben a társadalmi/közösségi tanulásra. A helyi szereplők nemcsak magukban voltak, nem wekerlei szereplőkkel is kapcsolatba és interakcióba kerültek. Mindez szerencsés esetben egyfajta tükör is lehetett a wekerleieknek: hogyan látszanak ők mások szemében, valóban az látszik-e, amit gondolnak magukról” – mondta Pataki György arról, hogy miért is volt jó, hogy ennyien vettek részt ebben a folyamatban.

Sajnos nem volt könnyű a helyi vállalkozókat is „benntartani” a folyamatban: sokan nagyon sokat tesznek a közösségért, de a közös gondolkodás módja úgy látszik, nem felelt meg nekik. Ezen még töprengenie kell a témában dolgozóknak, hogy hogyan lehet őket még hatékonyabban megszólítani.

Ilyenek a wekerleiek

Nem fogunk tudni minden megállapítást itt felsorolni, de álljon itt néhány azok közül, amelyeket a kutatók fogalmaztak meg rólunk és a Wekerle adottságairól.

Úgy értékelték, hogy Wekerle jól behatárolható terület és közösség, valamint erős helyi tudatot, identitást ad a városrész történelme; kiemelték, hogy rengeteg aktív civil szervezet, aktivista él és alkot közöttünk; sok elkötelezett és aktív, nyitott és befogadó szemléletű lakót találtak itt, akik között az önkéntesség „intézménye” aránylag bejáratott; azt is megállapították, hogy bejáratottak a közösség és a találkozások terei fizikailag és virtuálisan

Fotó: Erdős László

egyaránt; és az is elhangzott, hogy sok a zajló fejlesztés, program, rendezvény.

Hátrányként kellett azonban értékelni a telep alvóváros jellegét, a civil kezdeményezések erősen személyfüggő voltát és erőforrás-hiányait; sajnos, hiába a sok helyi önkéntes és érdeklődő, a lakosság jelentős része még mindig közömbös a helyi civil kezdeményezések, közös ügyek iránt; a kutatóknak is feltűnt, hogy kevés az olyan közösségi tér, amelyben a „közösségi cselekvések” új formáit ki lehet kísérletezni, de az is, hogy kevés az olyan hely (pl. pub, kávézó), ahová beszélgetni, szórakozni be lehet ülni.

Ami a szorosabban vett gazdaságot jellemzi, leírták, hogy van több sikeres és népszerű szolgáltató nálunk, akik a helyi igényekre reagáló vállalkozások jó példái. Az is egyértelmű, hogy az erős helyi közösség aktív kapcsolatban van a szolgáltatókkal. És ami a fejlődés szempontjából fontos lehet, hogy számos már működő innovatív, fenntartható helyi gazdaságfejlesztési kezdeményezés (bolhapiac, garázsvásár, közösség által támogatott mezőgazdaság, „Tessék Csak” kártya stb.) létezik.

Viszont hátrány az, hogy sok szolgáltató, üzlet hiányzik Wekerléről, és például sokaknak vegyesboltból is kicsi a választék. A másik oldalon viszont a fogyasztók ismeretei hiányosak a helyi szolgáltatásokról.

Hogyan tovább?

Jutottak-e a résztvevők valami hatalmas elhatározásra, teljesen unikális felismerésre? Még nem, de talán ez nem is volt a cél – és a hallottak további elemzése el is vezethet ide. Jó volt látni egyben, végiggondolni, hogy mennyi kezdeményezés, lehetőség, buzgalom van már Wekerlén, de ez nem állt össze egy új egésszé. Hiszen megvannak azok a kezdeményezések, ötletek, amelyeket az Átalakuló Wekerle és a WTE már korábban megfogalmazott, javasolt, így a turizmus fejlesztése, a városgondnokság kialakítása, a kiskereskedelem fejlesztése, a lakóépületek energiahatékony átalakítása, zöld programok vagy éppen újabb közösségi terek kialakítása. Szóval a résztvevők érezték, hogy van sok lehetőség, kezdeményezés, és valahogy a telep egy „árok” szélén áll, amelyet át kellene ugornia a következő fejlődési fokokhoz. Erre azonban megvan az elszánás – a látottak alapján a remény is, hogy az érdekelt szereplők, vállalkozók, civilek és a kispesti önkormányzat az eddiginél is hatékonyabban dolgozzon együtt ezért.

Pataki György szerint nincs is egy munkának optimális végeredménye, mert „rengeteg és kontrollálhatatlan kifutása lehet bármely részvételi folyamatnak.” Ha a folyamat megerősíti az önismeretet, az önszerveződésre való képességet, az autonómiát és a cselekvéstudatot, akkor már sokat elértünk. Ám ez nem mérhető igazán, főleg nem rövidtávon.

A kézzelfogható eredmények is fontosak egy ilyen folyamatban, a jelen esetben már meglévő és formálódó helyi ötletek kaptak lökést, ösztönzést a bevont szakértők révén is: négy pályázatot adtak be wekerlei szereplők az Erste Seeds programhoz, amely társadalmi

vállalkozásoknak ad szakmai és pénzügyi segítséget egy éven keresztül.

„Két hónap alatt nagyon sokat értünk el, de a tempó feszes volt, amikor a Wekerle újság lapzártájához érkezünk, még nem volt igazán idő emészteni azt a sok mindent, ami elhangzott. Még nem volt alkalom érdemben leülni minden egyes szakértővel, azokkal a közösségi szereplőkkel, akik az elejétől részt vettek, és a műhelyprogramok között is találkoztak, beszélgettek – értékelte a több hónapos munkát Tracey Wheatley. – Visszagondolva, nagyon ambiciózus, lehet, hogy túl ambiciózus is volt a célkitűzés, hogy egy gazdaságfejlesztési stratégiát készítsünk el, részvételi módszerekkel, ilyen rövid idő alatt. Ugyanakkor óriási ajándék volt számunkra, hogy egyáltalán tudtuk törni a fejünket ilyen kérdéseken; eddig nem fordult elő, hogy közel tíz tapasztalt szakember figyel ránk, segít nekünk közösen stratégiázni, egymás gondolataival megismerkedni. És el kell ismerni, ez nagyon nehéz feladat; egy közös jövőképet igyekeztünk megálmodni, ami nagyon személyes dolog, egy kis bátorság és sok bizalom kell – és ebben a külső szereplők sokat segítettek.”

Csepregi Botond

A program folytatódik júniusban, az utolsó „kifelé tekintő” műhellyel. A szakértők biztosították azt is, hogy amennyiben Wekerlén konkrét felkérés megfogalmazódik, a program vége után is nyitottak az együttműködésre. Aki szeretne többet tudni, vagy bekapcsolódni, sőt további ötletei is lennének, az atalakulo.wekerle@gmail.com címen éri el a helyi szervezőket. A Wekerlei helyi gazdaságfejlesztési stratégia műhely Facebook-oldalon is lehet követni a fejleményeket.

Zöldségkommandó és Tanoda Kispesten

Tartalmas, meleg ebéd, gyümölcs és zöldség, iskolai sikerek – sokunknak bőven jut ezekből. Wekerlei önkéntesek gondoltak egy, inkább két nagyot, és megpróbálják eljuttatni a fentieket oda, ahol ezek hiánycikknek számítanak. Kertész Krisztiánnal beszélgettünk a Wekerlei Zöldségkommandóról és a Kispesti Szombati Tanodáról.

● *Sokan hajlamosak úgy gondolni a Wekerlére, mint rendezett középosztálybeli környékre, ahol csupa viszonylag jómódú család él sokat érő lakásokban vagy mézeskalács házikókban. Ehhez képest fura dolog hátrányos helyzetű, nélkülöző családokról beszélgetni.*

– Pedig itt is látni, tapasztalni olyan élethelyzeteket és sorsokat, amelyeket rossz hírű, leszakadó környékekhez kapcsolnánk. Én láttam nem egy ilyet.

● *Innen jött az indíttatás, hogy wekerleiek tanodát hozzanak létre és hogy minőségi zöldséget juttassanak el olyanoknak, akik nem férnének hozzá ilyesmihhez?*

– Engem régóta foglalkoztatott a tanoda ötlete, dolgoztam is hasonló helyen. De valójában személyes beszélgetésekben derült ki, hogy mások is nyitottak lennének arra, hogy olyan, társadalmilag hasznos önkéntes munkába fogjunk bele, amelyik túlmutat az eddigi, a megszokott kereteinken. Többeknek meséltem ezt, és megtetszett nekik az ötlet. Matolcsi Zsuzsának már célzottan beszéltem erről, mert tudtam róla, hogy ilyen területen dolgozik.

● *Hogyan lett a beszélgetésekből tett?*

– Megkerestük a Kispesti Szociális Szolgáltató Centrum (a korábbi Családsegítő) vezetőjét, Vighné Vincze Erzsébetet az ötleteinkkel. Azzal, hogy szívesen hozzátennék az ellátórendszerhez egy önkéntes „lábat”.

● *Pozitív volt a fogadtatás?*

– Abszolút. Ő az elejétől fogva nagyon lelkes volt. Megosztotta velünk a korábbi tapasztalataikat, hogy volt már a kerületben tanoda jellegű program a Szociális Szolgáltató Cent-

rum berkein belül. Azonban ez a műfaj eléggé pályázatfüggő, így amikor a pályázati ciklus lejárt és a forrás megszűnt, akkor a komoly, jól felépített projekt – amelyben nemcsak a gyerekekkel való foglalkozás, hanem az őket körülvevő családok istápolása is benne volt – véget ért. Amiben az is nagyon rossz, hogy nemcsak az ezzel foglalkozó szakembereket, hanem a gondozottakat, akik kaptak valamit, szintén „szélnek kellett eresztetni”.

● *Csak a tanoda volt a felvetésetek?*

– Volt még egy kérdésünk, hogy létezik-e a kerületben az arra rászoruló számára támogatás, juttatás tartós élelmiszer, de leginkább friss zöldség-gyümölcs osztása. És kiderült, hogy inkább ad hoc módon léteznek ilyen gyűjtések, támogatások a segélyszervezetek, szeretetszolgálatok részéről, mondjuk többször egy évben. Arra indultunk el, hogy piaci gyűjtésből, élelmiszermentésből, azaz a piaci standokon már feleslegessé vált, de általunk átválogatott és még jó minőségű áruból, illetve adományokból a minőségi éhezést csökkentését céloznánk meg.

● *Minőségi éhezést?*

– Olyan élelmiszerekre kell gondolni, amelyeket a rászorulóknak anyagi lehetőségeik, vagy az éppen ebből is eredő ismerethiányuk okán nem biztos, hogy megvennének. És arra jutottunk, hogy ezzel a zöldség-gyümölcs vonallal érdemes lenne foglalkozni. Természetesen ehhez nem kellett a családsegítő úgymond hozzájárulása vagy segítsége, de mindenképp kíváncsiak voltunk a véleményükre.

● *Mivel indultatok el a tervezés után?*

– A zöldségkommandó indult el előbb, 2015 végén, annak könnyebb volt a szervezése. De jól is alakult így. Az önkéntes csapatnak is ki kellett fornia magát, hisz a tanodához még a kommandónál is stabilabb csapatra volt szükség.

● *Aki jár a csütörtöki termelői vásárra, láthat titeket a Kispiacon.*

– Igen, ez a látható része a Wekerlei Zöldségkommandónak, ami két, vagy most már inkább három lábon áll. Az egyik az, hogy a piacra járó wekerleiek adományként nálunk hagyhatnak az éppen vásárolt, vagy akár otthonról hozott zöldségből, gyümölcsből. Aztán az is működik, főleg a szezonban, hogy az árusok a megmaradt portékából hoznak nekünk a piacnap végén. Nemrég pedig kinőtt ezekhez a harmadik láb is: a Zsámboki Biokert ad nekünk egy nagy láda zöldséget, mert mi lettünk csütörtökönként a tőlük online rendelt biodobozok átvevőpontja.

● *Kibez jut el az így összegyűjtött adomány?*

– Az önkénteseink kiporciózzák a zöldség-gyümölcsöt, és elvisszük az adagokat, jelenleg öt kispesti rászoruló családnak, zöldség-idényben pedig ennél még több helyre, nagyobb szociális intézményeknek is.

● *Ehhez kellett a családsegítő útmutatása?*

– Igen, ők ajánlottak olyan családokat, ahol átmeneti vagy tartósan fennálló probléma van az élelmiszerrel.

● *Anélkül, hogy turkálnánk nehéz sorsokban, kikkel, milyen élethelyzetben lévő emberekkel álltok kapcsolatban?*

– Vannak olyanok, akik régóta Kispesten élnek, és vannak olyanok, akik úgy kerültek ide életük egy pontján a főváros bentebbi kerületeiből. Jellemző lehet egy bántalmazó kapcsolat, lakás elvesztése hiteltartozás miatt, egyedülálló nők esetében az anyaotthon is egy visszatérő állomás. Az egyik családunk története ismert eset: ők költözhetek be, fordulatok és buktatók után, egy önkormányzati bérlakásba az, úgynevezett „Sherwoodi erdő” viskóiból a reptéri gyorsforgalmi út mellől.

● *Munkánélküli családfőkről van szó, olyanokról, akik nem dolgoznak?*

– Dehogy, szinte mindenki dolgozik, akivel kapcsolatunk volt eddig, van ahol gyakorlatilag gyerekek végeznek igen nehéz fizikai munkát. Leginkább persze a szürkegazdaságról beszélünk itt, ami már önmagában ingatag és tervezhetetlen léthelyzet. Ezt hívjuk dolgozói szegénységnek, vagyis hogy ezeknek az embereknek van ugyan munkájuk, mégis

a nélkülözés és a bizonytalanság jellemzi az életüket minden szinten.

● *Kialakult valamilyen kapcsolat a zöldségkommandósok és a családok között?*

– Határozottan, ez több mint egyszerű adományhordás. Mondhatni, hogy viszonylag jól ismerjük őket, hiszen hetente egyszer megfordulunk náluk, beszélgetünk, megtudjuk, mi van velük. Gyakorlatilag ez a legfontosabb része ennek a folyamatnak, hiszen kapcsolatot, kapcsolatot tudunk jelenteni. Ha nincs ismerősöd vagy rokonod egy nagyvárosban, akkor minden sokkal nehezebb. Persze mindenkihez az igénye szerint kerülünk közel, mert van olyan, aki röstelli, hogy ilyen segítségre szorul.

● *Minek neveznétek ezt? Szociális munkának? Filantrópiának?*

– Nagy szavak ezek, csak annyit gondoltunk ebbe bele, hogy ez kis mértékben kis segítség lehet, példa, ami aztán ragadóssá is válhat. A szolidaritás a legjobb szó talán erre, és az, hogy lépünk túl a kereteinken, hogy másnak is juttassunk abból az energiából, figyelemből, együtt munkálkodásból, ami Wekerlén megvan. Arra is gondoltunk, hogy üzletek szállhatnak be helyi szinten. Ez a nagy üzletláncok esetén nekünk nem sikerült, mert vagy nem voltak nyitottak erre, vagy cégszinten, nagyobb volumenben oldják meg a segítséget. De a helyi vállalkozások szintjén már több támogatónk van, a Wekerlén sokak által ismert PanelPék és a Vetrece kávézó is nagyon komolyan beleállt velünk az élelmiszermentésbe: a megmaradt pékárujuk rajtunk keresztül kispesti családokhoz, hajléktalan melegekbe jut, hetente többször is. Különböző friss örömhír, hogy februártól a Szociális Szolgáltató Centrum az élelmiszermentéssel nagyban foglalkozó Élelmiszerbank közvetítésével a kispesti Tescotól kap megmaradt élelmiszert napi szinten, amit rászoruló családoknak adnak tovább.

● *Innen teljesen egyértelmű volt az átmenet a tanodához?*

– Nem, mert a zöldség összegyűjtése, heti egyszeri kihordása elköteleződés, de közel sem akkora, mint létrehozni egy tanodát. A konstrukciót kitalálni kellett sok idő.

● *És mi lett ez a konstrukció?*

– A Kispesti Szombati Tanoda heti egyszer nyit ki, szombaton délután kettőtől ötig, mégpedig a Forrásházban. Ez tényleg optimális, hiszen nagy, tágas és kulturált hely, a hétvégén nincs is annyi foglalkozás ott, és az intézmény profiljába is jól illeszkedik az, amit csinálunk. A tanodába 10-12 gyerek jár jelenleg. Sok jó játékunk van, és a délután egy részét tanulással töltjük. Ezt próbáljuk úgy megoldani, hogy minden gyerekre külön felnőtt tanulópar járjon.

● *Azért ez valóban nagyobb vállalkozásnak tűnik, mint az adománygyűjtés.*

– Igen, és ezért is tartott több időbe ennek a kialakítása. Feltűnt volna olyat létrehozni, amit aztán később csak nagy nehézségek árán tudunk fenntartani. A sok szerencsés véletlen egyike volt az, hogy Matolcsi Zsuzsának van

köze az ELTE Tanítóképző Karához, dolgozik a tanárképzésben, és egy kollégájával sikerült összehozniuk egy kurzust, amelynek ez a tanodai, hátrányos helyzetű, problémás háttérű gyerekekkel való foglalkozás lett a tárgya. A kurzus teljesítésének a feltétele, hogy a hallgató megjelenjen hatszor a tanodában egy szemeszter során. Az előző és a mostani félévben is 10-12 hallgató vett ezen részt.

● *Akkor a ti munkátokat át is vették ezek a hallgatók?*

– Erről nincs szó, inkább mi lettünk a kapocs ebben. A hallgatók mellett, illetve őket koordinálva 7-8 kispesti önkéntes is rendszeresen dolgozik a Tanodában. A zöldségkommandós családok gyerekei itt is megjelennek, és megvan a helyismeretünk, illetve az értelem szerűen fél évente cserélődő diákok mellett képviselünk egyfajta állandóságot. Illetve van némi „csomósodás”, vagyis van, amikor torlódnak a diákok, máskor jóval kevesebben vannak.

● *Annak, aki kevesebbet hallott eddig róla, hogyan mondanád el, hogy mit csinál egy tanoda?*

– A „hivatalos” vagy szakértői megfogalmazás szerint a tanodák olyan civil vagy egyházi szervezetek által működtetett kezdeményezések, amelyek a helyi sajátosságokra, a gyermekek, fiatalok önkéntes részvételére és egyéni szükségleteire építenek. Emellett innovatív szemléletűek és hátránykompenzáló „intézmények”, olyan műhelyek, amelyek a személyiségfejlődés egészét szem előtt tartó komplex szolgáltatást nyújtanak olyan gyerekeknek, akik a közoktatási rendszerben kevésbé sikeresek, a társadalmi perifériára szorulóknak, így ilyen lehetőségekhez korlátozottan vagy egyáltalán nem juthatnának.

● *Ez konkrétan hogyan néz ki a Kispesti Szombati Tanoda esetében?*

– A célunk az, hogy a gyerekek tapasztalatot szerezzenek abban, hogy ők fontosak, ügyesek és szerethetőek. Jó hangulatú, pozitív és elfogadó légkörben legyenek heti három órát, egy az iskolánál lazább, de szervezett keretben. A személyiségfejlesztésük (pl. önbizalom, önismeret növelése) épp annyira cél, mint a szociális kompetenciájuk fejlesztése (együttműködés, csoportban különböző szerepekben dolgozás, egymás segítése, konfliktuskezelés). Cél továbbá, hogy az iskola kevésbé legyen kudarcok és rossz érzések forrása. Mindezek érdekében a tanodában sokat játszunk is. Aki többre kíváncsi, a Kispesti Szombati Tanoda Facebook-oldalán tájékozódhat.

Csepregi Botond

Mediáció

Mind azt szeretnénk, ha nyugodt, boldog emberek lennénk, és ilyenek is vennék minket körül

Adott egy férfi és egy nő: másfél éve élnek amolyan se veled, se nélküled állapotban, ráadásul egyikük kellemetlen tapasztalatot hozott az előző kapcsolatából. Érzik, hogy valami nincs rendben. Gondolkodnak a továbblépésen, ám vannak kérdések, gátak, leginkább pedig félelmek, miközben meg akarják menteni a kapcsolatukat, hiszen szemmel láthatóan szeretik egymást.

Vagy nézzünk egy nehéz családi helyzetet, ahol a szülők között olyannyira megromlott a kapcsolat, hogy már csak a válás jelenthet kiutat, de az anyagiak miatt nem tudják megoldani a különélést. Az apa és a lánya között szintén sok a feszültség, a lakás kicsi, mindannyian szenvednek a sok indulattól és összetűzéstől. Már képtelenek egymás között elrendezni a konfliktusokat.

Vagy itt a 25 éves fiú esete, aki házasodna, ám édesanyja, aki egyedül nevelte fel, nehezen tudja elengedni, és a menyasszonnyal sem jön ki. Úgy érzi, fia elutasítja őt, kapcsolatuk egyre romlik.

Az olvasó életében talán nem fordultak elő a fenti szituációk, de sajnos gyakoriak. Lehet, hogy konkrétan nem ismerünk rá magunkra, illetve a helyzetünkre, de a környezetünkben, családi vagy baráti körben valószínűleg találkoztunk már hasonlóval.

Az ilyesféle konfliktusokra jellemző, hogy a benne lévők önállóan már nem, vagy csak nagyon nehezen tudják megoldani azokat, éppen a mély érzések miatt, illetve, mert valamennyi érintett ragaszkodik a maga értékrendjéhez, a maga „igazságához”, ami rengeteg feszültséggel és stresszel jár.

Tudnánk még sorolni olyan helyzeteket is, melyek akár „Wekerle-specifiusnak” te-

kinthetők. Például a szomszédok konfliktusai: a közös kerten osztozás, ill. annak a megosztása; a kerítések karbantartása; a járdák füvesítése; a parkolás. A többlakásos házakban itt is gyakran vitatéma, hogy ki az, aki nem takarítja a lépcsőházat, vagy ki az, aki nem tudja kezelni az indulatait a közgyűlésen? De ilyen a kutyasok és a nem kutyasok közötti ellentét is.

Amennyiben nem tudunk megoldani egy konfliktust, sem együtt élni azzal, külső

Fotó: Szilágyi Szabina

segítséget lehet kérni. A mediáció egy ilyen lehetőség. A mediációt végző képzett szakember, a mediátor a konfliktusban lévő felek között közvetít, miközben semleges és pártatlan marad. Nem dolgoz egy vagy másik ember pártjára állni, igazságot tenni vagy megoldást javasolni, ehelyett segítő kérdésekkel tárja fel a konfliktus lényegét, teret és alkalmat biztosít annak megbeszélésére és megoldására. Annak, aki részt vesz egy ilyen mediáción, nagy megnyugvást adhat már maga a tudat is, hogy mindent megtett a konfliktus rendezéséért.

De vajon minden konfliktust meg lehet így oldani? Sajnos nem, vagy legalábbis nem ab-

ban az időpontban, amikor a felek segítséget kérnek. Vannak olyan helyzetek, amelyekhez több idő kell. Bármilyen mediációnak csak kiindulópontja az, hogy a felekben legyen meg a szándék arra, hogy megegyezzenek.

Hogyan lehetséges, hogy a felek megosztják személyes, bizalmas dolgaikat egy idegennel? Aki már fordult mediátorhoz, tudja, hogy a mediáció alapelve a bizalom, illetve a titoktartás. Ezt a mediátor a személyével és a megfelelő körülmények megteremtésével éri el, lehetővé téve a felek számára, hogy megnyugtató környezetben tudjanak nyitni egymás felé, és néha fájdalmas tapasztalatokról beszélni.

Az olvasó talán azt kérdezi, hogy miért is írunk erről a Wekerle újságban. Nos, minden közösségben megjelennek konfliktusok, a közösség aktív tagjai pedig látják, milyen folyamatok zajlanak ilyenkor. Egy kis segítséggel lehetne megoldást találni, még mielőtt végképp elmérgesedik a helyzet. Végül pedig azt mondhatjuk, mindannyiunk számára fontos, hogy minél több nyugodt, boldog emberrel legyünk körülveve és hogy a családi-baráti kapcsolataink rendben legyenek.

Sokféle önkéntes van a Wekerlén, mindenki azt adja, amihez ért. Mi, mediátorok azzal tudunk segíteni a közösségnek, hogy a jövőben havi egy alkalommal rendelkezésére állunk azoknak a wekerleieknek, akik igénybe vennék ezt a fajta támogatást.

A Nyitott mediáció szolgálat minden hónap utolsó péntekén elérhető, a Wekerle Kultúrház és Könyvtár emeleti termében. Időpontot lehet a 06-1-282-9895-ös telefonszámon kérni, vagy a mediacio@atalakulo.hu email címen.

A mediátor csoport tagjai: Balogh Ágnes, Matkovics István, Matolcsi Zsuzsa, Tracey Wheatley, Ferenczi István.

*Balogh Ágnes, Matkovics István,
Matolcsi Zsuzsa, Tracey Wheatley*

Önkéntes kaland – Önkéntesek ünnepe 2017

Biztos sokan már izgalommal várjátok az évente megrendezendő Önkéntesek ünnepét, ahol összegyűlünk, köszönetet mondunk, beszélgetünk, mókázunk.

Ebben az évben úgy döntött a szervező csapat, hogy az Önkéntesek ünnepét két-évente más-más izgalmas kalandozással,

közös élménnyel váltjuk fel. Így idén, június 10-én egy jó hangulatú, kellemes csapatban eltöltött, közösségi kirándulásra invitáljuk az önkénteseket, hogy átbeszélhessük az év „önkéntes örömeit”, és ünnepeljünk kicsiket-nagyokat közösen a szabadban.

A kirándulás célpontja a pilisi „egri vár”,

amit film forgatására építettek 1968-ban Pilisborosjenő közelében. Terveink szerint lesz hosszabb és rövidebb túraútvonal is: 3+3 km a kisgyerekeknek és kevésbé bevállalósabbaknak és 6+6 km az edzettebbeknek. A célállomáson számháborút tervezünk – több korosztályban.

További részleteket várjátok és kérdezzétek a mentoraitoktól.

Kalandra fel, wekerle önkéntesek!

Holicsné Gémes Boróka

In memoriam Bächer Iván (1957-2013)

Idén tavasszal lenne 60 éves Bächer Iván. Budapesten született, édesapja Bächer Mihály zongoraművész, édesanyja Malecz Erika építész. Az ELTE történelem-pedagógia szakán végzett, előbb középiskolai tanár, majd író, újságíró, publicista. Írt verseket, novellákat, tárcákat, családtörténeteket, regényeket. Több mint 30 kötete jelent meg, számos könyvét ismételtelen is kiadták, követve az olvasók élénk érdeklődését.

Családja 1960-ban költözött a kispesti Wekerletelepre. A Taksony utca 5-ben, az eredetileg orvosi lakóház típusú épületben

laktak. Itt járt általános iskolába, majd innen villamosozott be a belvárosi Cukor utcai Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumba. A telep, a ház és iskolái később visszatérő motívuma lesz írásainak.

Nem egy wekerlei család őrzi még a 2005-ös év „A Wekerle” című falinaptárját, amely régi és mai képekkel, valamint többnyire Bächer Iván szövegeivel illusztrálta szeretett lakóhelyünket.

Szívesen gondolunk vissza azokra az esti előadásokra a Spinoza Színházban, ahol írásait egy színművész olvasta fel, Bächer Iván pedig Chopin mazurkák zongorázásával kísérte a műsort. Sokat derültünk kutyás történeteink, konyhás és kocsmás gondolataink, valamint a családjáról írt emlékezéseink. Egy helyütt azt írja például: „A régi újlipótvárosiak zongorát tartottak a háznál, nem kutyát. Az is hangos, de legalább nem kell naponta háromszor levinni.”

Máskor fájdalommal hallgattuk, olvastuk az elmúlásról, az igazságtalan megkülönböztetésről és az embertelenségről szóló munkáit.

Könyveit újra-újra elővéve és olvasva élvezük egyéni stílusát, sajátos szóhasz-

nátát és szórendjét, mondatainak képzőkésségét. Szinte példátlan, ahogy az igekötők előre és hátravetésével a cselekvés és az idő árnyalatait és mozzanatait jelöli.

Ragaszkodott a Wekerléhez, ezért ha csak tehetett, mindig jelen volt az ünnepi könyvhét alkalmain a telephez legközelebb eső könyvesboltban, az Europark Libri könyvesboltjában. Közvetlenül beszélgetett olvasóival, készségesen dedikálta könyveit. A vele készült fénykép is egy ilyen alkalomkor készült. Kedvenc írója Mikszáth Kálmán volt, aki szintén derűsen anekdotázott családi eseményekről, és ironikusan bíralt társadalmi történeteket.

Idézzünk fel néhány gondolatot Bächer Ivántól, ahogyan ő jellemzi önmagát az egyik tárcakötete megjelenésekor: „A tárca az olyan a műfajok között, mint amilyen én vagyok az emberek között. Elegyes, nehezen megfogható, bajosan besorolható. Ilyen is, olyan is, van benne egy kicsi ebből, egy kicsi abból. Újságcikk is, meg nem is. A tárca tárgya lehet akármi: mesélhet el egy történetet, esetet, emlékezhet egy embertársra, szólhat házról, városról, múltból, ökörszály levesről, bármiről. A tárca egyszer vidám, máskor szomorú, néha cinikus, néha dühös. A tárcáról egy dolog tudható biztosan csupán: olyas dologról nem szólhat, ami az írójának közömbös. Nemhogy a XXI. századba nem való, de már a XX. században is idegenül feszengett. Mondom, hogy olyan, mint én vagyok.”

Nagyon hiányzol, Iván!

Seregi Zsuzsanna

Fotó: Somogyvári István

Péterfy

Nem wekerlei, még csak nem is kispesti. Tulajdonképpen eredetileg nem is anyaországi.

Mégis Kispeszt és ezen belül Wekerletelepre sokat köszönhet neki, úgy tekinthetünk rá, mint földinkre. Nincs még egy olyan szobrász, akinek annyi műve díszítene tereinket, mint amennyi az ő keze munkája kerületünkben. Négy szobra ékesíti Kispeszt városát.

Az első az akkori Petőfi tér parkjában felállított Kós Károly szobor volt 1987-ben, majd az '56-os emlékmű (1993) az Ötvenhatosok terén, a Tempom terén az önkényuralmak áldozatainak emelt emléket (1994). 2008-ban pedig megalkotta Wekerle Sándor miniszterelnök első kültéri szobrát (2008). A szobor a telep főterének parkjában áll.

Péterfy 1986-ban kötött barátságot Kispesztel. A Kós Károly-szobor felállítása akkor politikai bátorságra val-

lott, ami bizony akkori városvezetőinket dicséri. Főterünk nemcsak egy szimbolikus művel gazdagodott, de rászolgált arra is, hogy a magyar szellem ezermesteréről, Kós Károlyról kapta mai nevét. Péterfy városunk iránti vonzalmát a fentebb felsorolt további művekkel hálálta meg.

A szóban forgó szobrász Péterfy László, a székelyföldi Nyárádselyén 80 évvel ezelőtt született, Kolozsváron végezte el a képzőművészeti főiskolát festő szakon. Festőnek indult, az 1960-as évek első felében festőművészeti tárlatokon szerepelt. 30 évesen áttelepült Magyarországra. Itt a magyar népi mesterségeket támogató mozgalom egyik szervezőjeként működött, az erdélyi közép-

kori és reneszánsz művészet, s a népi kő- és fadarabok művészetének folytatója és tovább hagyományozója. Egyre inkább a szobrászat lett fő művészeti kifejező eszköze, szobrászata alapvetően figurális és hagyományörző. Számos köztéri alkotást készített, s mellette kisplasztikákat. Főleg fa, bronz, vörösréz lemez, mész, néha márvány a szobrainak az alapanyaga. Kerületünkben mész, bronz, márványból és bronzból készültek művei. Országszerte sok tíz alkotása hirdeti a magyarság szabadságvágyát, hazaszeretetét és hűségét.

A nyolcvanadik születésnapján Jankovics Marcell mondott laudációt: „Péterfy László sokoldalú és becsületes ember. Becsületes személyiségére jellemző az a jelmondat, ami egy Nyárád-menti faragott kapufelirat. Emígy szól: „Hogy az igazság a kapun kívül hű pártolást nyerjen, a hamisság belül pisszenni se merjen.” Péterfy László emberi tartását ez a fajta tisztesség jellemezi, amelyből hitelessége is fakad.

Péterfy Lászlót 2017. március 15-én a Kossuth-díjjal tüntették ki.

Nagy Tamás

A szerző felvétele

Tavaszi a Wekerlei Tipegők Bölcsődében

Evek óta hagyomány bölcsődénkben, hogy a tavasz beköszöntével a gyermekekkel közösen szepítjük, díszítjük, virágokkal ültetjük tele a kertünket. Ez idén sem történt másként, amint naposabbá, barátságosabbá vált az idő, a kisgyermeknevelőink szervezésbe kezdtek. A szülők lelkes támogatóink voltak ebben az évben is, így sokan megajándékozták bölcsődénket a kertjeikben feleslegessé vált élő virágaikkal, illetve a piacon kapható 1-1 egynyári virággal. Voltak lelkes nagyszülők is, akik szakértelmükkel, tanácsaikkal, élő növényekkel segítették a kert rendezését.

Nagyon jó volt látni, hogy reggelente milyen büszkén masíroznak be a gyerekek a bölcsődébe virággal a kezükben, és milyen büszkén hirdetik mindenkinek, hogy hova fogják ültetni

a virágukat. A főhelyre! Hisz minden főhelyre változik, amelyet virággal díszítünk. Ezeket a virágokat azután a gyermekek – a kisgyermeknevelők és a bölcsőde kertészének segítségével – gondosan elültették a bölcsőde virágoskertjében. A sok apró kéz vigyázva, gondosan temette be a virágok gyökereit, majd kis öntözőkannával gyakorlott mozdulatokkal meglocsolták.

Azóta minden nap megcsodáljuk az általunk ültetett virágokat, a gondos gazda tekintetével vigyázunk annak növekedését, fejlődését és közösen örülünk minden egyes virág kibújásának.

Hiszünk és valljuk, hogy a környezettudatos nevelés a bölcsődében kezdődik. Bízunk benne, hogy ezek a gyermekek felnőttként ugyanúgy

A szerző felvétele

tisztelni és óvni fogják a környezetüket, ahogy most tisztelik és óvják az általuk elültetett virággalantát. Köszönjük minden szülőnek, nagyszülőnek, akik segítenek nekünk abban, hogy ezt az élményt megszerezhessek a gyermekeknek és magunknak!

*Aszódi-Sikter Éva
bölcsődevezető*

ERASMUS az Árnyas Óvodában

A Litván LINGUA-VAR Oktatási Központ jelentkezett az EU által támogatott ERASMUS PLUS programba, amely külföldi diákok szociális, pedagógiai, pszichológiai gyakorlatát, illetve szakmai ismereteit kívánja bővíteni. Büszkén mondhatjuk, hogy több intézmény sokoldalú szakmai szűrése után ránk esett a választás. Ez köszönhető óvodapedagóg-

gusaink és óvodánk szakmai felkészültségének, speciális nevelési módszereinek.

Különböző intézményekből 12 diákot és 4 tanárt fogadtunk és képeztünk. A diákok 4 héten keresztül segíthették tevékenyen óvodánk általános és speciális feladatainak elvégzését, megismerve közben a magyar oktatásban megjelenő módszereket, az integrálás mindennapi feladatait. Részt vettek utazó gyógypedagógus által tartott egyéni és kis létszámú, illetve babzsákos-szociális fejlesztésen, alapozó, valamint kutyás- és beszédindító terápián. Láthattak mindennapos csoporton belüli integrálást, logopédiai foglalkozást és a szülők által finanszírozott néptánc és sakk foglalkozást. Sokoldalú szakmai ismereteik bővítéséhez önzetlen segítséget kaptunk a Kispesti Arany Óvoda, a Móra Ferenc Általános Iskola és az Egységes Gyógypedagógiai

Módszertani Intézmény pedagógusaitól. Köszönjük a lehetőséget az intézményvezetőknek és kollégáinknak.

Gyakorlati idejük végén egy EUROPASS EURÓPAI UNIÓS bizonyítványt kaptak, amely tartalmazta az általunk kiállított, a szakmai tevékenységüknek megfelelő minősítést. Az itt töltött idő alatt több előadás keretében igyekeztünk bővíteni ismereteiket Magyarországról és szűkebb környezetünkről, a Wekerléről is.

A vendégek - elmondásuk szerint - olyan szakmai ismereteket szereztek, amelyeket még nem ismertek, illetve még soha sem alkalmaztak. Örömmel értesültünk róla, hogy a rólunk kiállított elégedettségi tesztben minden diák és tanár maximális ponttal értékelte teljesítményünket.

Köszönöm minden kollégámnak, aki többfeladatot vállalt ebben a képzésben, és külön köszönet Untisz Beátának a precíz szervezésért, koordinálásért.

Szűcsné Juhász Csilla intézményvezető

Fotó: Fekete Ildikó

A Magyar Kultúra Napja a Kósban

Január 20-án Romhányi András tartott egy igazán érdekes előadást a Kós Károly Általános Iskola diákjai számára a Magyar Kultúra Napja alkalmából. Az előadás – mint a magyar igazság – három részből és a ráadásból állt.

Az első részben megtudtuk, hogy keletről mennyi mindennel gazdagodott kultúránk, az európai kultúra. Szellemiséget, mesterségeket és tárgyakat (például az ötvösmesterséget, a tulipánt) ismerttetett meg a magyar nép Európával. Végleg eltűnt, értékes kultúrát képviselt: a jurta, a visszacsapó fj mind-mind ilyen fontos része volt az akkori életnek.

A második részben szinte befogadhatatlan mennyiségű, számunkra eddig ismert és ismeretlen feltaláló, orvos, irodalmár, költő, művész nevét, műveit és alkotásait mutatták be nekünk. Arany János, Puskás Tivadar, Kandó Kálmán, Steindl Imre, Szent-Györgyi Albert, Bíró László, Gábor Dénes nevét a kisebbek is ismer-

Fotó: Zuborné Sallai Márta

ték, de rengeteg olyan névvel is találkozunk, akikről még sohasem hallottunk: Riszdorfer Ödön, Forró Albert, Bálint Mihály (és még sokan mások). A Nobel-díjasok között 13 magyar van, mellettük számos sikeres olimpiai bajnokról vagy sportolóról hallottunk.

Az előadás harmadik, illetve negyedik részében a magyar hagyományokról és hungarikumokról volt szó.

Az előadást Romhányi András egy szép gondolattal zárta: „Európa nem arra kíváncsi, hogy miben hasonlítunk rá, hanem arra, hogy miben különbözünk tőle”.

(Akit bővebben érdekel az előadás, ezt a linket megnyitva el tudja olvasni az egészet: <http://www.magyarkollegium.hu/pdf/cikk2.pdf>)

Kovács Boróka 8.b osztályos tanuló

Szamosi István

Pista, Pista bá', kolléga, apa, férj, edző, kutyás, elkötelezett wekerle, „maga a jégpálya”, de legelsősorban a TANÁR ÚR.

Wekerlén, sőt egész Kispesten ismerték. Nemcsak lakott itt, de élt, tett, dolgozott önzetlenül a sportért, a gyerekekért, környezete jobbá tételéért. 1983-tól 2000-ig testnevelő tanárként a Kós Iskola volt a második otthona. Sok-sok évfolyam számára a mértékadó, tisztelhető tanár, példa. A legzsíványabbakkal is szót értett, van, aki úgy érzi, többet kapott tőle, mint saját apjától.

Lánya, fia mellett harmadik, imádott gyermeke a jégpálya volt. Minden télen izgatottan várta, hogy „végre” fagypontra aludjon a hőmérséklet, mert újra és újra megépíthette az első napsugaraktól elpusztuló, mégis maradó művét. Hiszen több százan (ezren?) mondhatják el, hogy itt tanultak meg korizni a Wekerlén, itt fogtak hokiütőt először a kezükbe. Persze a jég hízlalása nem ment magától. Pista éjszakánként locsolta, gondozta a pályát, hogy reggelre tökéletes jég várja a kósosokat, délután, este pedig bárkit közel- s távolról. A „volt” zíványok és az

Fotó: Debrecei Zsuzsa

aktuális tanítványok boldogok voltak, ha feladatokat kaphattak és segíthettek.

Aztán a nyugdíjas években is számíthatott rá a közösség. Amíg ereje, egészsége engedte, segített: bírónak fűjt a diákok focimeccsein, mért, számolt a különböző sportversenyeken, startpisztollyal indított a wekerle futásokon.

A TANÁR ÚR valóban úr volt. Tartása, elvei szinte egy letűnt világot idéztek. Ő még „Kezit csókolommal” köszönt, egy szál virággal üdvözölte valamennyi kolléganőjét névnapján, fuvarozta a segítségét kérőket és kérni szégyenlőket is. Nemcsak szakmai, hanem emberi mintát is kaptunk tőle. Van mit továbbadnunk.

Isten Veled Pista, Pista bácsi, edző, gazdi, wekerle, jégpályás SZAMOSI TANÁR ÚR.

Z. Sallai Márta

Nemzetiségi program az Erkelben

A német vers- és prózamondó verseny fővárosi fordulójának adott helyet iskolánk február 11-én. Minden évben a nemzetiségi nyelvoktatásban részt vevő intézmények valamelyike kapja meg a szervezési feladatot, amely egyrészt megtiszteltetés és öröm, másrészt hatalmas szervezési munkát igényel. Idén mi kerültünk sorra, az iskolák több mint száz versenyzővel képviseltették magukat.

A nyitó beszédek (Bárkányi Judit – a Budapesti Német Önkormányzat elnöke, Kerner Anna – a Kispesti Német Önkormányzat vezetője, Vincze György – alpolgármester) és egy vidám, szórakoztató műsor után kezdődött a megmérettetés. Az első osztályosoktól kezdve

az érettségi előtt állókig a diákok a legjobb tudásuk szerint adták elő német költők, ill. írók műveit. Természetesen a legnagyobb német nevek mint Goethe vagy Kästner nem hiányozhattak, azonban mellettük megjelentek a kortárs irodalom képviselői. Egyre gyakrabban halljuk Angela Korb vagy Josef Michaelis műveit. Nem véletlen, hiszen a verseny egyik nem titkolt célja, hogy népszerűsítse, ill. ismertté tegye azt az irodalmat, melyet a hazánkban élő német ajkú művészek képviselnek.

Gratulálunk minden résztvevőnek!

Varga Zsuzsa

némettanár,

Kispesti Erkel Ferenc Általános Iskola

DÖK nap a Deákban

Március 13-án kihalt a Kispesti Deák Ferenc Gimnázium, csak a 12. évfolyam tanulói ülték az iskolapadokban. A diákönkormányzat (DÖK) szervezett erre a napra programokat az alsóbb évfolyamok számára, a tanulók különböző helyszínek és események közül választhattak a délelőtti folyamán.

A kínálat gazdag volt: Zwack Múzeum megtekintése a nagyoknak, tematikus séta a Fővárosi Állatkertben, bepillantás az Opera és a Nemzeti Színház kulisszái mögé. A Kispesti Bíróságon irodalmi művek (Toldi, Jancsi és Juliska) feldolgozásán keresztül kaptak betekintést a diákok a bíróság munkájába. A túrázni szeretők is válogathattak a Libegő vagy a Budai-hegyek közül. Az Illatos úti Állategészségügyi Szolgálatnál és a Láthatatlan Kiállításon komolyabb problémákkal szembesültek az érdeklődők, de igazi kikapcsolódás volt a Villamos-túra és a Király Gyógyfürdő programja. Az eseményekre az iskola tanárai is elkísérték a tanulókat, ami remek alkalom volt arra, hogy más körülmények között találkozzanak és beszélgessenek diákok és tanárok.

Néhány élménybeszámoló a napról:

„A Magyar Állami Operaház óriási épület, melyben hatalmas márványoszlopok, gyönyörű

festmények és előadótérmei találhatók. Nagyon érdekes történelmi háttere van, ami sok embert lenyűgöz, beleértve engem és az osztálytársaimat is.” (Páti Nóra, 9.C)

„Mindenki tudja, hogy mi történik a kóbor állatokkal, és hogy hova kerülnek, de ezt látni elképesztő volt. Elszorult a szívem, mikor láttam őket a ketrecekben, és ahogy néztek ránk. A legrosszabb az volt, hogy nem tudtuk rajtuk igazán segíteni, és ott kellett hagynunk őket. Bizalommal és reménnyel hagytuk el mégis a gyepmesteri telepet, miután adományoztunk az alapítványuk számára.” (Horváth Fanni 9.C)

„Mi a Király Fürdőben voltunk, eszméletlen jó volt egy átlagos hétfő helyett barátokkal fürdőzni, szaunázni. Olyan emberekkel lett sokkal jobb a kapcsolatom, akikkel nem beszélgettem volna iskolai körülmények között. Máskor is szívesen tölténé el így a hétfőimet.” (10.C tanulói)

„A Zwack Múzeumot és gyárat látogattuk meg a DÖK-nap alkalmából. Nagyon érdekes dolgokat tudtunk meg a gyár alapításáról, megszorgolhattuk és megtapinthatuk azokat a gyógynövényeket, melyeket a gyártásban használnak. Szerintem az egész osztálynak tetszett a program.” (11.B tanulói)

Faragó Orsolya

Fotó: Varga Renáta

Pillanatsfelvételek a Pannónia-napokról

Szendrő Szabolcs

Miért?

Január 30-án az iskolában, mint minden évben, elkezdődtek a Pannónia-napok.

A hétfői nap rendhagyó órákkal telt, amik közül a legemlékezetesebb talán a Börzsönytől a Himálájáig című előadás volt. A program előtt sok osztálytársam izgatottan mondogatta, hogy bizony Szendrő Szabolcs, a híres hegymászó fogja tartani. Bevallom őszintén, fogal-

mam sem volt, hogy ki az, hiszen én egyáltalán nem vagyok otthon a sportban. Hegymászásban pedig végképp nem!

A terembe lépve az első gondolat, ami a fejembe kúszott, az volt, hogy mégis miért szeretne valaki hegyekre felkaspaszkodni. Aztán Szendrő Szabolcs belekezdett a történetébe: vonatbalesetben vesztette el az egyik lábát.

Rögtön felhangzott a kérdés: mégis hogyan és miért mászott fel a csúcsokra?

Mindez akaraterő kérdése. Ő elhatározta, hogy hegyet fog mászni (egyszer sem állította, hogy ő hegymászó lenne) és meg is tette. A sérülése nem állta útját és az sem jelentett akadályt neki, hogy nem mindig érte el a hegy legtetjét. Hiszen nem is az a lényeg, hogy elmondhasd: én feljutottam a csúcsra, hanem az, hogy a hegyek között vagy. Ez a hihetetlen akaraterő lenyűgöző, akárcsak a csodálatos fényképek, amik különböző helyeken készültek, és mindhez tartozott egy rövidke történet.

Amikor az óra véget ért, azt hiszem, mind elgondolkoztunk azon, hogy a mi „legőzhetetlen” problémáink tulajdonképpen nem is annyira szörnyűek, mint amilyenek tűnnek.

Minden lehetséges, ha igazán akarjuk.

Bencsik Rebeka

8. A osztályos tanuló

Falra mászunk egymástól...

... lehetne a címe a cikknek. De mi nem egymástól, sokkal inkább egymással másztunk falat. A hagyományos Pannónia hét keretein belül új programra invitáltuk a felső tagozatos gyerekeket. A falmászás lehetőségének Ildikó „néni” járt utána, és rögtön rengeteg jelentkező akadt.

Korán indultunk az 5-6. évfolyammal a „BIGWALL” mászótermébe, ahol oktatók és segítők vártak ránk. Alapos felkészítés, valamint a biztonsági felszerelések és szabályok ismertetése után indult a kaland. Először bátortalanul nézték a falat a gyerekek, de ahogy bemelegedtek, egyre ügyesebben, gyorsabban és felszabadultabban rohamozták a csúcsot. Türelmetlenül várták, hogy újra- és újra sorra kerülhessenek. Minket és önmagukat is meglepte bátorságuk, kitartásuk és erejük. A két óra hamar elrepült, de persze nem maradhatott el a tanárok csúshódítási kísérlete, melyet sikeresen teljesítettünk. A kimerítő délelőtt után visszaöltöztünk utcai ruhánkba, és átadtuk a terepet az érkező 7-8. osztályosoknak.

Hazafelé sorra jöttek a gyerekek, hogy mindeképpen jöjünk jövőre is, mert nagyon jól érezték magukat. Mi is, de én, személy szerint jövőre edzek előtte egy keveset...

Gáspár Olga

Fotó: Gáspár Olga

Mi lehet a bentlakásos iskola szerepe a közoktatásban?

Minden, és mindennek az ellenkezője. Is igaz lehet a bentlakásos iskolával kapcsolatban. Ki honnan, hogyan nézi. A tv riportokban, sajtóban sokszor sarkosak a vélemények, amelyek régi vagy új sémák alapján ítélik meg a bentlakásos iskolák szerepét, lehetőségeit. Ezek árnyalása, pontosítása éppen nekünk, az ilyen intézményekben dolgozóknak lehet feladatunk.

A Harvard Egyetem 75 éve folyó kutatása azt mutatja, hogy döntő szerepe van az ember életének minőségére (az egészség, boldogság tekintetében), hogy ki milyen iskolában szerezte elméneit, barátait. 54 éve a wekerlei bentlakásos iskolában élve úgy látom, hogy sorsok ezrei igazolhatják nálunk is, amit az amerikai egyetem kutatói megállapítottak. Bár a mi intézményünknek „csak” 58 éves tapasztalatai vannak, egyedülálló módon már 1964-ből is, majd az utóbbi 32 évben minden tanévből filmes, videós anyagaink segítenek nekünk az emlékezésben. Szüleim az 1959-es alapítástól nyugdíjazásukig, illetve még azután is itt laktak, dolgoztak. Arról, hogy milyen eredménnyel, a Wekerle újság 2013. évi 2. számában, édesapám emlékére írt cikkemben igyekeztem összefoglalót írni.

A hozzánk jelentkező gyermek esetében nem csupán a szociális helyzet, hanem a csavargásból, iskolakerülésből, iskolai kudarcból, beilleszke-

dési, tanulási, magatartási problémából, speciális nevelési igényből adódó nehézség, gyógyszeres kezelés is sokszor indokolja azt, hogy bentlakásos iskolába járjon. Ezek a kategóriák azonban túl tágák ahhoz, hogy igazán megbízható tájékozási pontot adjanak arról, hogy mi miben, kinek, miként tudunk hatékony segítséget adni átmenetileg vagy hosszabb távon. Ha a gyermek vagy a gondviselője inkább csak elszenvedi azt a segítséget, amit nyújtani tudunk, akkor csak szerény eredményeket tudunk elérni.

Ugyanakkor tudunk büszkélkedni azzal, hogy egykori növendékeink közül került már ki két világ- és olimpiai bajnok sportoló, egy világhírű művész, országos jelentőségű tudós, akiről díjat neveztek el, sok bölcsész, orvos, jogász, mérnök, pedagógus, rengeteg megbecsült szakember, megannyi sikeres család édesanyja, édesapja hazánkban és külföldön egyaránt.

Mi a döntő különbség abban, hogy kinek tudunk segíteni, kinek nem? Rajtunk, itt dolgozókon az múlik, hogy tudunk-e olyan helyzetet teremteni, aminek alapján minden érintett igazán kérni, fogadni tudja a lehetőségeinket. A fenntartó, szakemberek, szülők, gyerekek. A gyermekek és gondviselőjén az múlik, hogy mennyire használja ki az általunk biztosított lehetőségeket.

Választási lehetőséget szeretnénk adni és kapni, hogy a legjobb alternatívát nyújthassuk

főként olyan családoknak, diákoknak, akik várhatóan a legtöbbet hozzák ki nehéz helyzetükből (például a közlekedési, egészségügyi, rendészeti területeken, rendszeresen váltott vagy éjszakai műszakban dolgozók, megözvegyült sokgyermekesek stb.). Ne kelljen szégyenkezniük az internetes fórumokon és másutt tapasztalható megvetés miatt, mint eddig gyakran, ha bentlakásos iskola felől érdeklődnek! Sőt! Idővel büszke lehessen minden érintett arra, hogy

Tetőkert a Hungáriában

Fotó: Márta Zsanett

egy pillanatnyi vagy hosszabb ideig tartó nehéz helyzetben nem az állami gondoskodást kellett választania gyermekének, hanem egy kivételes, csodálatos lehetőségeket adó bentlakásos iskolát, mint amilyen a Hungária a Wekerlén.

Papp Zoltán Tibor
oktatási szakértő, mesterpedagógus

Hazánk háza a Wekerlén 4.

Korábbi cikkünkben a népi lakóházak oromzatainak és tetőformálásának megoldásairól írtunk, melynek formavilága és anyaghasználata a wekerlei épületeken is visszaköszön. A gondolatmenetet folytatva most az épületek karakterét jelentősen meghatározó homlokzatkialakítást taglaljuk. A funkció változásával, a lakóház bővülésével újabb formai elemek jelentek meg a ház homlokzatán.

A kezdetben egyhelyiséges, ill. később konyhával és kamrával bővített lakóházak helyiségei az alkalmazott fűtőberendezés függvényében vagy a szabadba nyíltak, vagy rendelkeztek épületen belüli kapcsolattal. Ha volt ilyen házban belüli közlekedési lehetőség, akkor külön külső fedett közlekedő megépítésére nem volt szükség. A lakóház gazdasági használatra is szolgáló helyiségekkel történő bővítése során, azok megközelítésére a lakóhelyiségekből, az időjárás viszonyaitól védő, fedett közlekedési sávot alakítottak ki (tornác, gádor, ámbitus), melyről az egymás után felfűzött nagyobb méretű helyiségek, kamra, istálló stb. is megközelíthetőek voltak.

Bár a tornácok kialakulásának pontos idejét nem tudjuk, elterjedése a XIX. század elejére tehető. A helyi adottságok függvényében készülhetett fából, faragott vagy esztérgályozott oszlopokkal, téglából vagy kőből falazva, mellvéddel vagy a nélkül. A homlokzat egyik hosszoldalán alkalmazták – ez fordul elő a leggyakrabban – vagy több oldali elhelyezéssel (pl. Észak-Magyarország, Hollókő). A funkciója mindenhol ugyanaz, fedett közlekedősáv a lineárisan sorolt, szabadba nyíló helyiségek megközelítésére.

Ezek a fedett közlekedők jellegzetes homlokzati megjelenést adtak az épületeknek. A tornác a magyar népi építészet legismertebb és esztétikailag leghatásosabb építészeti eleme. Tájegységenként a rendelkezésre álló építőanyag függvényében változatos formai kialakítást eredményeztek.

A Dél-Dunántúlon és a Balaton felvidéken rendelkezésre álló kőanyag lehetővé tette a boltíves, mellvédes tornáckialakítást, melyek meszelt felületükkel, az árnyékhátas következtében plasztikus, festői hatást hoztak létre. Szép példa erre a tihanyi parasztházak háza (1. kép), mely a nádfedéssel kiegészülve, ami szintén a tájegység adottsága, harmonikus megjelenést biztosít. Lendületes tornácíve a Wekerlén 4.

kis számban megépült K.III. típusnál (Kotál Henrik) köszön vissza (2. kép).

A Schodits Lajos-Éberling Béla tervező-páros is előszeretettel alkalmazta ezt a hatásos épületelemet, félkör- és boglyaíves boltívvvel kialakított íves-árkádós, tornácot idéző loggiás épületeiknél. (3. kép)

Faoszlopokkal alátámasztott tornác is megjelenik az óvodák típusépületén, felhasználva ezt a szerkezeti megoldást, mely az ország fában gazdagabb területeinek jellegzetessége. (4. és 5. kép)

A telep építésének legelején a földszintes házak wc nélkül épültek meg. Ekkor több típusnál is – különböző formálású – tornácra nyíltak a konyhák, mint a lakások első helyiségei. (6. kép) Később, miután minden házat wc-vel valószínűsítették meg (utólag a korábban épültekbe is kialakították őket), ezeket a tornácokat beüvegezték, vagy beépítették, sokszor a típustervet teljesen átdolgozva. A szobák előtti loggia beépítésével további tároló helyiséget, vagy a növekvő család számára újabb lakóhelyiséget nyertek. Sajnos ezért a Wekerlén eredeti formában már csak elvétve látható.

Fachwerk homlokzatok (favázás, téglával kifelazott építési mód) egész Európában elterjedtek voltak. Ennek legszebb megjelenési formái Németországban alakultak ki. A török megszállás után a betelepített német lakosok honosították meg a magyar építőművészetben, s mint ilyet a Wekerlét tervező építészek ezt is megjelenítették épületeiken. A tanítói lakóházak egyik típusánál és egyes emeletes házak homlokzatán láthatjuk, de megjelenik a postahivatal oromfali díszeként is. (7. és 8. kép)

A homlokzatok díszítésére jól ismert példa a

Sajómenti magyar házként ismert A.K.II. típusú épület, Árkay Aladár és Kallina Géza alkotása. Jellegzetes szív alakú oromzati szellőzőnyílásai és szív alakú fejezettel ellátott falpillérekkel (pilaszterekkel) díszített utcai homlokzata a Sajómenti módosabb gazdaházak utcai homlokzatára emlékeztet. (9. és 10. kép)

Forrás: A Budapesti székely-
városban és környékén állami
költségben létesítendő munkas-
telepek 1911.

9. kép
Perkupai
lakóház

10. kép
A.K.II

11. kép
Závod

12. kép
F.IX

építészetben is. A wekerlei épületekre általánosan jellemző látszó téglalátárral díszítés azonban inkább a telep építése idején divatos szecessziós építészeti stílus hatása. (11. és 12. kép)

A sajátos fatáblás (spalettás), léckeretes ablakok szintén a wekerlei homlokzatok meghatározó elemei, gyökerei ugyancsak a népi építészetig nyúlnak vissza.

Molnár László és M. Port Irén

A látszó téglalátárral díszítés is egyik meghatározó eleme a wekerlei épületeknek. Elődjé ritkábban ugyan, de a téglalátárral díszítés elterjedésével a módosabb gazdaházaknál felbukkan a népi

Helyzetjelentés a Településfejlesztési Konceptióról

Mint ahogy arról már korábban hírt adtunk, készült területünk Településfejlesztési Konceptiója és Integrált Településfejlesztési Stratégiája. Az anyagot készítő tervezők március 21-én tájékoztatót tartottak a Várospolitikai, Városüzemeltetési és Rendészeti Bizottság tagjai és szakértői részére az elkészült Megalapozó Vizsgálatok Helyzetfeltáró munkarész és Helyzetelemzés, helyzetértékelés című című két anyagról. A kerületi partnerségi egyeztetés keretében a Wekerlei Társaskör Egyesület is megkapta a dokumentumokat véleményezésre, és módunk volt észrevételeinket nemcsak írásban, de a bizottsági ülésen, szóban is elmondani.

Az ősz folyamán a WTE Építészklubja vendégül látta a tervezőket a Főépítésszasszony társaságában, hogy személyesen is megmutassuk nekik telepünket, megismertessük őket épített és természeti értékeinkkel, elmondhassuk legégetőbb gondjainkat, megoldatlan problémáinkat. Az előző lapszámban megjelent vitaindító gondolatok összegzéséként egy tanulmányt nyújtottunk át nekik, azzal a szándékkal, hogy abból a lehető legpontosabb képet alkotva kerüljenek be a Megalapozóvizsgálatokba a wekerletelepi értékek, lehetőségek, problémák és veszélyek.

Meggyőződésünk, hogy ez a munkarész a hosszú távú koncepció és a közép- és rövid távú stratégia készítése szempontjából nagyon-nagyon lényeges. Ez nyújthat garanciát arra, hogy az itt feltárt kérdésekre azokban a tervekben majd megfelelő válaszok szület-hessenek, egyáltalán válaszok szülessenek, nehogy feledésbe merüljenek. Hiszen hogyan várható el valamilyen gondnak a megoldása, ha le sincs írva?!

Ezen a szemüvegen keresztül (is) bogarásztuk át a tanulmány első két részét. Sajnos elég furcsa kettősség alakult ki bennünk. Egyrészt nagyon tartalmas, színvonalas az anyag (rengeteg alátámasztó adattal, grafikonnal, térképpel), hasznos és fontos összefoglaló táblázattal (SWOT analízis) és szép szerkesztettséggel, grafikával. Másrészt nem éreztük, hogy Wekerletelep – Kispest egyik legjelentősebb építészeti és természeti értéke – kellő súllyal szerepelne benne. Ráadásul nem láttuk viszont azokat a konkrétumokat, azzal a pontossággal, ahogy azt a WTE a tervezők rendelkezésére bocsátotta. Sok olyan tévedést olvastunk, amit a telep történetét jól ismerve azonnal felismerhettünk (megépítésének, tervezésének körülményei, lakásszám, lakás összetétel), illetve olyan megállapításokat is találtunk, melyeket itt élve alapatlannak ítéltünk (szegregált terület, krízis tömbök). Ugyanakkor olyan fontos dolgok hiányoztak a problématerképről, mint a Határ út megjelölése, mint jelentős zajhatású közlekedési elem, vagy a kimutatott talajvízszennyezés az Illatos úti telepekhez közeli részen. Mindennapi életünket legnegatívabban befolyásoló gondjaink – a megoldatlan felszíni vízelvezetés, a közterületi parkolási anomáliák, a jellemzően rossz minőségű útjaink és járdáink, a közterületi zöldfelületeink egykor egységes és minőségi megjelenésének szétesése, elöregedett fasoraink veszélyei – szintén nem kaptak megfelelő hangsúlyt. És nem utolsósorban a helyi kulturális élet, a civil közösség összefogásának szervezőjeként a Társaskör meg sem volt említve.

A bizottsági ülésen a tervezők elmondták, hogy a Megalapozó vizsgálat tartalmi és módszertani követelményeit is jogszabály határozza meg, az adatokat egyrészt a KSH-tól, másrészt az önkormányzattól kell átvenniük. Egy-egy statisztikai adat, például a népszámlálás adatai, nyilván változtak a 2011 óta eltelt időszakban, azonban amíg nincsenek újak, addig ezeket kell használniuk. Bizonyos következtetések levonása is definíciók és statisztikai számok alapján történik, nincs mód az értelmezésre. Talán ebből is adódnak a wekerlei szegregált területi és krízis tömbi lehatárolások. Sajnos az ilyen nagy lélegzetű tanulmányoknak, mint műfajnak is megvannak a maguk korlátai. Az Építészklub által megnevezett tévedéseket javítani fogják, a megfogalmazott hiányosságokkal kapcsolatban ígéretet kaptunk azok bővebb és pontosabb kifejtésére. Remélhetőleg mire Önök ezt a cikket olvassák, már mindezek meg is történtek. A Társaskör mindenestre továbbra is figyelemmel fogja kísérni a folyamatot, hiszen a munka nem ért véget, következik a tervezési fázis. Abban is aktív közreműködésre készülünk, és egyben biztatunk mindenkit, hogy kísérje figyelemmel az önkormányzat híreit, hiszen a készülő anyagok nyilvánosak, a véleményeket akár egyénileg, akár a WTE-n keresztül is el lehet juttatni a Főépítési Irodába, amely a folyamat koordinátora.

Somló Judit és Nagy Attila

A Megalapozó vizsgálatok munkarészei megtalálhatóak a Városháza honlapján a Bizottságok/Bizottsági ülések oldalán, a Várospolitikai, Városüzemeltetési és Rendészeti Bizottság március 21-i ülésére rákeresve.

Madártanösvénnyel gazdagodik a Wekerletelep

A Kispesti Helen Doron nyelviskola 11 éve működik az Europarkban. Számunkra az angol nyelv nem egy tantárgy, hanem a kommunikáció eszköze. A nyelvtanulás mellett a Helen Doron küldetése, hogy a gyerekeket rengeteg más dologra is nevelje, legyen ez környezettudatosság, lakókörnyezetük ápolása, kezűgyességük fejlesztése, állatok védelme. Minden évben van egy világszintű aktivitás. (1985 óta a világ 33 országában működő gyerekangol nyelviskolákban több mint 2.000.000 gyermek tanul.) Két éve az orángutánok megmentéséért indítottunk világméretű kampányt, 2017-ben pedig a madarak kerültek a fókuszba. Mivel a nyelviskolánk szomszédos Wekerlével, arra gondoltunk, hogy létrehozunk egy Madár Tanösvényt. A gyerekeket az órákon megismertetjük a madarakkal kapcsolatos teendőkről. Most a tavaszi időszakban a költéssel kapcsolatos teendőkről, az odúk készítéséről és kihelyezéséről tanulnak. A madarak életének könnyítése mellett a gyerekek megtanulják, hogy milyen együtt, egy csapatban „társadalmi munkában” dolgozni egymással és szüleikkel.

Ötletünknek a WTE és a Kispesti Önkormányzat is nagyon örült, és támogatva kezdeményezésünket. Az Önkormányzat anyagilag is hozzájárult a Tanösvény elkészüléséhez. A tanösvény madarász szempontból fontos részleteit Nagy Levente ifjú

wekerlei madarász dolgozta ki, az útvonalat a Társaskörrel közösen határoztuk meg. A táblák elhelyezéséről településképi bejelentési dokumentációt nyújtottunk be. Terveink szerint az útvonal mellett két meglévő hirdető táblán mutatjuk majd be a tanösvényt és a Wekerletelepen honos legjellemzőbb madárfajokat, a Kós Károly és a Győri Ottmár

Fotó: Der-Mányi Móni

téren. Négy helyszínen, új információs táblákon, a különböző évszakokban szükséges segítségnyújtásról tájékozódhatnak majd a madárbarát gyerekek és felnőttek. A képeket és a szakmai segítséget a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettől kaptuk. A Közpark Kft. 23 darab gyönyörű

odút készített, melyeket még márciusban a WTE-vel közösen kihelyeztünk az útvonal melletti fákra. Reményeink szerint a madarak felfedezik és mielőbb birtokba veszik ezeket. Áprilisban felfestettük a Tanösvény útvonalát a fatörzsekre, úgy ahogy az erdőben a turistautak jeleit megszokhattuk. A mi jelünk mi is lehetne más, mint egy kismadár! Április végén kihelyezzük az ismertető táblákat is.

Elképzeléseink szerint a Tanösvény nemcsak egy sétára és nézelődésre, de aktív részvételre is lehetőséget teremt majd. A téli madáretetésbe, a nyári itatásba és fürdöléshetőség biztosításába bekapcsolódhatnak majd a wekerlei iskolások és ovisok is. Az odúkat a költési időszakban ellenőrizni fogjuk, és remélhetőleg minél több itt született kis fiókat tudunk majd meggyűrűzni, az érdeklődőknek kézközelből megmutatni.

A Tanösvényt ünnepélyes keretek között május 13-án közösen adjuk át: az Önkormányzat, a WTE, a Helen Doron nyelviskola tanárai és diákjai, valamint az MME lesz jelen. A hivatalos megnyitó 11.00 órakor lesz, ahol Gajda Péter polgármester nyitja meg a Tanösvényt, a Zrumeckzykapu felőli Kós Károly téri táblánál. 10.00-14.00 óráig lesznek gyerek programok, többek között kézműves foglalkozás, aszfaltrajzverseny, szabadtéri játékok. 10.30-tól Balássy Betty és Varga Feri zenés gyermekműsorral szórakoztatja az érdeklődőket. További részletek majd a kerület és a Társaskör különböző hírcsatornáin és a Helen Doron nyelviskola facebook oldalán. Mindenkit szeretettel várunk!

Der-Mányi Móni és Nagy Attila

Egy közösségi hőkamera története

Azt tudtam, hogy a Wekerlén élők lelkesedése, kíváncsisága és segítőkészsége miatt a leghetetlenebbnek tűnő dolgok is ripsz-ropsz megoldódnak, de nem hittem volna, hogy egy hőkamera megvásárlása is ennyire simán megy majd.

Kezdem az elején. 2017. január 17-én Zsombor (Margetán Zsombor, hobbija a megújuló energia és energetika) megkeresett azzal az ötlettel, hogy szeretné megvizsgáltatni a házát egy hőkamerával, de maga a vizsgálat elég drága mulatság, egy hőkamera vásárlása pedig túl nagy falat lenne a számára. Mivel mi is szeretnénk szigeteltetni

a házunkat, és nekünk is jó lett volna egy ilyen felvétel róla, felvettem, mi lenne, ha közösen vásárolnánk meg ezt az eszközt. A gondolatot tovább gombolyítottuk, és végül úgy döntöttünk, hogy megkérdezzük azokat, akik szintén fontosnak tartják az energiahatékonyságot, és feltettem az ötletet az Energiahatékony Wekerle című Facebook oldalra.

Meglepetésünkre mindössze néhány óra alatt jelentkeztek az első érdeklődők. Adigra megírtunk egy viszonylag részletes elképzelést, hogy mi lenne a tervünk ezzel az eszközzel: akik vállallják, hogy befizetik a

hőkamera árának rájuk eső részét, azok még a hideg, téli időben felmérhetik a házukat, lakásukat vele. Miután a tulajdonosok házait felmértük, meghívunk másokat is, elsősorban wekerleieket és kispesztieket, váljanak ők is résztulajdonosokká, így az eszköz kevesebbe kerül majd fejenként. Amikor az eredeti bekerülési érték lenullázódik, a tulajdonosi közösség tagjai felajánlják a hőkamerát az Átalakuló Wekerlének, melyen keresztül még több lakástulajdonoshoz juthat el.

Nem tagadom, a szervezésnek voltak gyerekbetegségei, hiszen sem Zsombor, sem én nem voltunk jártasak a közösségi finanszírozásban – ezt azóta is tanulom –, azt tettük és úgy, ahogy jónak gondoltuk. A kérdések és a javaslatok mentén azonban szép lassan tisztáztunk mindent, és január

Kapu ezer világra

Megnyílt új helyén a Wekerlei Könyvtár

Várva várt pillanat volt a Wekerlei Kultúrház és Könyvtár életében az a januári esemény, amikor a magyar kultúra napja alkalmából a Kós Károly tér 9. szám alatt álló felújított helyiségben megnyitotta kapuit a kis könyvtár.

A kultúrháznak már régen, az úttörőházi életében is volt könyvgyűjteménye, majd a bezárásra ítélt, pici Szabó Ervin Könyvtárat is hozzacsatolták 1995-ben, ami így kerületi kezelés alá került. A Kós Károly tér 15. szám alatti szobányi helyiségben – ami korábban tejboltként funkcionált – több mint 20 évig működött a könyvtárunk.

2011-ben egy uniós pályázatnak köszönhetően új korszak nyílt a wekerlei könyvcentrum életében. A könyvek adatait digitalizáltuk, új bútorokat és egyéb felszereléseket vásároltunk, és a „Tégy egy könyvet – Végy egy könyvet!” utcai könyvszekrény is ekkor került ki a tér sarkára, ami azóta is töretlen sikerrel üzemel. A könyvállományunkat is fejleszteni kezdtük, aminek azonban nagy akadálya volt a pénzühiány mellett a helyhiány is, hiszen a 37 m²-es helyiségbe már így is keresztbe-kasul tömörültek a könyvek.

Pár éves várakozás után végül sor került a Kós K. 9. szám alatti helyiség felújítására. (A sors pikantériája, hogy ebben az ingatlanban körülbelül két évig működött a volt úttörőház, miután a Rákóczi utcai épületből a Wekerletelepre költözött.)

A könyvtár költözésénél igazi közösségi összefogásnak lehettünk tanúi. Nagy siker volt 2016. november 30-án a 350 diákot és felnőttet megmozgató, Kós Károly téren lebonyolított Könyvkapocs akciónk. A költözés

előtt és közben mintegy 30 önkéntes segített a könyvek válogatásában, szállításában, az új helyszín berendezésében, takarításában, a programok összeállításában és lebonyolításában.

A mostani, három olvasói szobából álló könyvtár megtartotta családi jellegét, de szebb és kényelmesebb körülmények között fogadja olvasóit. Nagyon örülünk, hogy külön gyermekkönyvtári szobát is ki tudunk alakítani, melyet kivételes odafigyeléssel igyekeztünk berendezni kis olvasóinknak.

A könyvek férőhelyének száma az új helyszínen is korlátozott, hiszen nagy terek itt sem állnak rendelkezésre, ezért sajnos az olvasói felajánlásokat sem tudjuk korlátlanul befogadni. Fő célkitűzésünk az elavult könyvek lecserélése – és a látogatóink igényeihez is igazodó – új szépirodalmi, gyermek és népszerű irodalmi kötetek beszerzése.

A jelenlegi, rendszeres, hat könyvtári klub mellett folyamatosan új programokkal is bővítjük programkínálatunkat. Márciustól operett klub indult, április végén, ennek az újságnak a megjelenésével párhuzamosan, a könyv világnapja alkalmából Schäffer Erzsébet író, újságíró a vendégünk. Az ő író-olvasó találkozóján adjuk át a „Kincsek a könyvespolcon” című könyvajánló írására meghirdetett pályázatunk díjait is.

Az új könyvtárral született meg a szlogenünk: „Kapu ezer világra”, mert szeretnénk olvasóinkat elröptíteni olyan világokba, amelyek vagy kiemelnek a hétköznapiokból, vagy látókörünk tágitásával, tájékozottságunk szélesítésével, a művészeti élményekkel

hozzásegítenek minket a valóság és önmagunk mélyebb megismeréséhez. A gondolat szabadsága és a fantázia utazásai, melynek semmi sem szab határt, megfizethetetlen értékei maradnak az olvasáskultúrának.

Nagy örömünkre szolgál a tény, hogy nyitástól március elejéig, másfél hónap alatt több mint 50 olyan új beiratkozónk volt, aki még azelőtt nem járt a könyvtárunkban.

Fotó: Csorba Imre

Mára két könyvtáros is segíti a Wekerlei Könyvtár munkáját, és számos olvasó önkéntesként továbbra is hozzájárul programjaink sikeréhez.

Szabó Mária
Wekerlei Kultúrház és Könyvtár

A Wekerlei Társaskör Egyesület is szeretett volna hozzájárulni a könyvtár helytörténeti gyűjteményéhez. A Wekerle újság 22 évfolyamának teljes gyűjteményét és az Egyesület számos egyéb kiadványát ajándékozta a könyvtárnak.

25-én, az ötlettől számítva mindössze 8 nap alatt meg is érkezett a készülék. A hideg idő a kezünkre játszott, így durván két hét alatt mind a 15 ház és lakást fel tudtuk mérni. Adódtak kellemes és roppant kellemetlen meglepetések egyaránt. Az egyik tulajdonosnál például kiderült, hogy az alig 10 éves tetőtér-beépítés és a szigetelés kivitelezése sajnos nagyon gyatrán sikerült, nem véletlen, hogy a tetőtérben a nagy hidegekben mindössze 12 fokot mértek. Többen épp azért szálltak be a hőkamera megvásárlásába, mert tervezik a házuk külső hőszigetelését.

Fotó: Margitán Zsombor

Számukra is értékes információkkal bírtak a felvételek, hiszen például az is kiderült, hogy a nyílászárók tokja és a falszerkezet csatlako-

zása mentén is jelentős lehet a hővesztesség, ezért ezzel a részlettel is külön érdemes foglalkozni egy energetikai korszerűsítés, egy külső hőszigetelés kapcsán. Érdekes volt látni, mennyi hő távozik a konvektorok parapetjein át, és hogy mekkora különbség van egy szigetelt és egy szigetetlen ház „színeiben”.

A hőkamera tehát beváltotta a hozzá fűzött reményeket, és ósztól készen áll a közösségi kölcsönzésre. Mindenkinél szívesen segítünk!

Lőrincz Ágnes

Gyereknapi a WKK-ban

Kedves Gyerekek!

Hol volt, hol nem volt, a Kós Károly téren is innen, no meg túl – attól függően, ki melyik irányból közeledik a kalandja felé – egy szó, mint száz, volt egy kultúrház. Az esztendőnek 364 napján olyan volt, mint mindig. Ám az évnek egy napjára elvarázsolódott, és már nem is annyira ház volt az, mint inkább kastély. No, ebbe a kastélyba királylányokat és királyfiakat vártak, hogy kiokosítsák magukat olyan tudományokban, mint: sárkánylegyőző praktikák, megoldandó talányok göngyöltése, illem- és kellemóra, lovagi torna előkészítő, megmentendő királylány képző, békacsókoló praktikák, fele királyság számtan, koronaillesztés, pajzsfényezés és számos más, ám igen fontos leleményesség. Ha te is bebújnál ebbe a mesébe, itt a helyed

május 27-én, szombaton 16 órakor!

Ez a program a WKK ajándéka nektek, gyerekek, mert úgy gondoljuk, hogy az együttjátszás öröme a legkedvesebb, amit adhatunk a gyermeknapra.

Mesebéli mesetereink lesznek: udvari etikett és pukedli tanárunk Rosivall Petra, a lovagi tornák mesterének Zoltán Angelikát neveztük ki, tánc, kecsesség és ügyesség tanárként Ambrus Bettina szerepel majd, és a kézműves

A szerzők felvétele

mester Kincses Annamária lesz. Várunk minden meseszerető, elvarázsolódní vágyó gyermeket és felnőttet!

Boncsuk Mónika

A bábjáték varázsa

Programjainak összeállításánál a WKK kiemelt figyelmet fordít arra, hogy már a legkisebbek számára is biztosítsa a kultúrával való ismerkedés lehetőségét, és teret adjon a művészettel nevelés különböző formáinak.

Erre kínálnak remek alkalmat a babaszínházak és azok a közkedvelt bábszínházi délutánok, melyek az elmúlt szezontól kezdve a „Wekerle Zsebszínház” összefoglaló cím alatt a mesék szárnyain repítenek, és mosolyt csálnak kicsik és nagyok arcára egyaránt.

tekint vissza. Kialakulása nem köthető egyetlen helyhez vagy kultúrához sem, mindenhol a nép alkotta és alakította a maga szellemi és társadalmi szükségletei szerint. A bábok feltűntek a szertartásokon, a néphagyományokban, a karneválokon, a piactereken, és ott voltak a királyi udvarokban is.

Magyarország első állandó, hivatásos művészi bábszínháza, a Nemzeti Bábszínház 1941. március 17-én nyitotta meg kapuit a Podmaniczky utcában. Négyéves fennállása alatt tíz felnőtt- és hat gyermekelőadást mutatott be, melyek közül az Arany János *Toldiját* feldolgozó darab volt a legsikeresebb: 756 alkalommal töltötte meg a gyermek és felnőtt közönség a 130 férőhelyes nézőteret. 1949. október 8-án a magyar bábjátszás hagyományainak őrzésére alakult meg az Állami Bábszínház, mely 1992-től Budapest Bábszínház név alatt viszi színre csodálatos, művészi előadásait „*A báb nem korosztály, hanem műfaj*” mottó jegyében.

A bábjáték lényege és varázslatának titka, hogy az előadott történetekben a tárgyak életre kelnek, mozognak, beszélnek, gondolkodnak és érzéseik vannak. Élettelen tárgyakkal játszunk és személyesítjük meg az életet. Az élettelen megelevenedik, és ez a csoda újból és újból átélethető valósággá válik számunkra.

Az elmúlt évtizedekben a hazai bábjáték

minőségi változáson ment keresztül. A paravános játékot lassan teljesen felváltja az úgynevezett előbábos, tárgyábós játék, mely sokkal finomabban, kreatívabban tolmácsolja a művészeti gondolatokat. Az előadásokban gyakran találkozhatunk egyszerű, hétköznapi használati tárgyakkal, melyek életre kelnek, emberré, állattá, gondolattá, üzenetté válnak. A szemünk előtt lesz a lefordított teáskannából vasorrú báb, a díszpárnából kismalac. A színészek már nem paraván mögött játszanak, hanem együtt a bábba. Eggyé válnak vele, miközben mégis a báb a főszereplő, a színész „csak” az, aki életre kelti. A varázslat pedig működik: a közönség a bábba nézi, őt hallgatja, rajta nevet és érte izgul. A gyermek tökéletesen beleéli magát a mesébe. Hiszi, hogy a játék idején a bábuk élnek, az események valóban megtörténnek velük. Ezt mutatja a kiskorú közönség feszült figyelme, alkalmanként a bekiabálása, párbeszéde a szereplőkkel.

Egy jó bábéledés valódi komplex művészeti produktum, melyben a végtelen kreativitással kitalált és aprólékos gondnal kivitelezett díszletek között, zenével átszőtt darabokban, tehetséges és elhivatott színészek keltik életre, mozgatták és meséltetik a bábtervezők által megálmodott bábokat, miközben fények játéka teszi teljessé a nézők számára a csodát.

A Wekerle Kultúrházban a bábszínházi előadások mellett mesés-bábos foglalkozást is találnak az érdeklődők, mert a bábjáték – nézőként vagy résztvevőként – fejleszti a gyermeki képzeletet, a gondolkodási folyamatokat, a megosztott figyelem tartósságát és az emlékezetet, jótékony hatással van a beszédképességre, az erkölcsi, az esztétikai érzék és az érzelmi intelligencia alakulására.

Pamuk Andrea, Kiss-Szittár Orsolya

Fotó: Pamuk Andrea

De vajon mi a bábszínház sikerének titka? Miért van az, hogy az előadáson a csíkos zoknit zebrának, egy fababut gyönyörű királylánynak vagy a plüssmalacot igazi hősnének hisszük? Honnan jön és merre a tart a bábjáték?

A bábművészet – mely nem csak gyerekeknek szóló műfaj – több ezer éves múltra

Brokkolibomba és társai avagy alternatív menü Borókéknál

Szeretem ezt a rovatot, nemcsak szerkeszteni, hanem írni is. Túl azon, hogy persze a saját gyermekemnek érzem, jó ürügy arra, hogy bepilantást nyerjek más wekerlei családok konyhájába, hétköznapijába. Vagy éppenséggel ünnepébe, ha történetesen a közös főzőcske egy nemzeti ünnepre esik, mondjuk március 15-re.

– Ez egy minden-mentes menü lesz – mosolyog Boróka, mikor megérkezem – nincs benne sem hús, sem tejtermék, sem glutén, no meg persze cukor sem.

– Pedig háromfogásos menüt kapunk a végén, és nincs semmiféle hiányérzetünk. A desszert már kis tálakban ki is van öntve, és a leves is nagyjából kész, de részletes beszámolót kapok a készítés folyamatáról.

– A zelleres csicsókalevest azért választottam, mert nemrégiben kaptunk egy csomó házi termesztésű csicsókát. Az apróra vágott hagymát kevés olajon megdinszteltem, rádobtam a felvágott csicsókát és zellert, együtt pirítottam egy ideig, majd felöntöttem a zöldséglevessel, sóztam, borsoztam.

Én is szoktam a piacon csicsókát venni, nyersen is nagyon finom, zöldségként eszem a vajás kenyérhez, de meg is szoktam sütni. Kálium-, kalcium-, foszfor- és magnéziumtartalma miatt nagyon egészséges, állítólag csökkenti az édesség utáni vágyat és a fáradtságot is. Viszont mindig dilemmában vagyok, hogy hogy pucoljam meg, merthogy az alakja nem hasonlít egyetlen szabályos geometriai formára sem, mindenhol

csak holmiféle kitérkedések, így ha késsel pucoljuk, a fele megy a levesbe. Akarom mondani a szemébe, vagy jobb helyeken a komposztálóba. Borókéknál Tamás tisztje volt a pucolás, és megtudom,

hogyan kell komolyabban pucolni, csak áztatás után egy tiszta dörzsivel lekapargatni. Borókéknál leveskockát sem használnak, a termelői piacon beszerzett szárított zöldséget szórnak a lébe.

– Az eredeti recept szerint a fokhagyma a végén, nyersen megy bele – folytatja Boró – és én is akkor szoktam beletenni, mert így intenzívebbek lesznek az ízek. Ezt a levest nem kell sűríteni, mert a sok zöldségtől így is finom sűrű lesz. A végén turmixolom, és már kész is az első fogás.

Közben már fő a köles is a főételhez (kb. 1,5-2-szeres vízben) – a főzővízben itt is a termelői bio ételészítő –, a sárgarépa és az egész brokkoli pedig megpárolva várja további sorsát.

– A brokkolibombához nagyobb sárgarépákat kell vennünk és közepes fejű brokkolit. A recept szerint 3-4 sárgarépát kell felszeletelni uborkagyalun, de én most többet csináltam, mert sokan vagyunk. Van egy jó kis pároló-edényem, abban pároltam meg a zöldségeket, tulajdonképpen tésztafőző, de én főleg párolásra használom. Nem kell túl puhára párolni, mert majd még úgyis megy a sütőbe is. Mikor a köles nagyjából megfőtt, hozzáadom a fokhagymát, petrezselymet, medvehagymát, kurkumát – ízlés szerinti mennyiséget, én ez utóbbiból egy kávéskanálnyit szoktam.

Boró elővesz egy kerek formájú jénai edényt, kikeni egy kis olívaolajjal, és egyenként – egymáshoz jó szorosan tapasztva – belesimítja a sárgarépa szeleteket. A répáknak 3-4 cm-re ki kell lógniuk a tálból, ez a rész lesz majd visszahajtva a bomba tetejére, azaz fordítás után ez lesz majd az alja. Ezután belesimítja a köles kb. egyharmadát, megágyazva ezzel az egészben megpárolt brokkolinak, amit szárával felfelé helyez az edénybe. Most pedig a maradék kölessel kibéleli az edényt, betakarja a brokkolit, jó laposra nyomkodja a tetejét. Az edény széléről lelógó répaszeleteket szépen visszahajtja a kaja tetejére, a maradék répával teljesen befedi a bombát. Kevés olívaolajat kell önteni a tetejére, ráhelyezni a jénai tetejét, és betesszük az előre melegített forró sütőbe 30-35 percre.

Közben – alternatív ebéd lévén – elkalandozunk az alternatív iskolák témaköréhez is. Második gyermekeink lévén megtárgyaljuk a ritmikus mozgással egybekötött szorzástanulást, a betűk és számok lábbal festését és még ezer más fontos dolgot. Már el is múlt a fél óra, és

Hozzávalók:

LEVESHEZ

- fél kg csicsóka,
- 1 kisebb zeller,
- 1 vöröshagyma,
- 1,2 dl zöldséglevessel alaplé,
- fehér bors, só,
- 2 gerezd fokhagyma

BROKKOLI-BOMBÁHOZ

- 20 dkg köles,
- 3-4 hosszú, vastag répa,
- egy kisebb fej brokkoli,
- só
- kurkuma

- 2 gerezd fokhagyma
- petrezselyem
- medvehagyma (akár szárítva)

TÁPIÓKA-PUDINGHOZ

- 10 dkg tapióka, 7 dl víz,
- 3 dl kókusztej, 5 dkg eritrit (vagy xilit, vagy bármilyen cukor, méz, ízlés szerint), vanília, 1 ek. citromlé (vagy bármilyen más, ízlés szerint); bármilyen gyümölcs püréné

a sütőből előkerül a zöldségglakoma. Mielőtt kifordítanánk, egy kicsit le kell hűteni, majd a jénai tetejét visszahelyezve az edényre, kiborítani. Tamás nagyon ügyes ebben a feladatban (is).

És már ülhetünk az asztalhoz, a gyerkőcök is előkerülnek az emeletéről, és kezdődhet a lakoma. Isteni a leves, el is határozom, hogy felveszem az állandó repertoáromba. A brokkolibomba akár egy torta pomázik az asztal közepén. Ha nem túl vékony szeleteket vágunk – Tamásnak ez is sikerül –, akkor a tortaszelet egyben is marad. Most vesszük észre, hogy piros (narancs)-fehér-zöld színével főételünk igazodik a nemzeti ünnephez. Kicsit sárgulva nézem, hogy Beni, Rozi (ezúttal nem a saját gyermekem) és Manka milyen lelkesen tömik magukba ezt a zöldségételt, és el is határozom, hogy én is több zöldséget viszek kisebbik gyermekem étkezésébe. Végül következik a desszert, kissé kocsonyás állagú tapiókapuding, alma-banán pürével. Nekem ez is nagyon bejött, habár egész biztosan nem nyújt olyan élményt, mint egy kocka csokis brownie. De az is biztos, hogy egy csészényi tapiókapuding után nem is jut eszembe csokit enni.

Köszönet a finom ebédért a Holics családnak!

Szilágyi Szabina

A szerző felvételei

Wekerlei Fejlesztő-műhely

Mozgás-, kognitív és pszichológiai fejlesztés 3-18 éves korig:

- komplex mozgásvizsgálat;
- mozgásfejlesztés;
- kognitív fejlesztés;
- gyermek-pszichológia;
- iskola előkészítő foglalkozások;
- alapozó- és homloklebeny terápia;

Elérhetőség: Romhányi Réka alapozó terapeuta
70/945-0896; www.wekerleimozgasmuhely.hu

Wekerlei Kávézó

Wekerletelep, Nőbölgy út 23.

Megújult süteménykínálattal,
még gazdagabb faqylaltválasztékkal,
valódi olasz kávéval várjuk vendégeinket!
Paleo-faqyi és süti. Csavart faqyi.
Torta- és formatorta rendelés.
Megújult a terasz is!

A Wekerlei Kávézó a Vasárnapi térnek a Wekerlén-program támogatója.

A FIDENCIA GYÓGYSZERTÁR

(1191 Bp. Corvin krt. 7-13., Tűzoltóság mögött)
betegközpontú ellátással,
tanácsadással várja betegeit.

Nyitvatartás:
H-Cs: 8.30-19.00,
Péntek: 8.30-18.30
Telefon: 280-72-27

Vérnyomásmérés, koleszterinszint - és
vércukorszint mérés.
Bankkártyát és egészségbiztosítási kártyát elfogadunk.

**A Gyöngy Patika keretein belül
minden hónapban más AKCIÓ!**

Kedves Wekerlei Állatbarát!

A Dínó Kisállatszervíz

a József Attila u. 36-42.

alatt működő állatorvosi rendelőjében
teljes körű ellátással várja minden régi
és leendő páciensét.
Igény esetén otthoni ellátást is
vállalunk!

Aktuális akcióinkról érdeklődjön
telefonon a 280-07-70,
(06)20/928-53-45, vagy a
kisallat.szerviz@gmail.com címen.

Rendelés:
Hétfőtől péntekig:
10h-12h és 17h-19h,
Szombaton:
15h-18h.

Dr. Kovács István
Klinikus szakállatorvos

Kedves Ügyfeleink!

A Templom tér
közeliében továbbra
is magas színvonalú,
korrekt és teljes körű
szolgáltatásokkal
várjuk Önöket
Kispest több mint
húsz éves szakmai
tapasztalattal
rendelkező
ingatlanirodájában!

Fenyvesi Zoltán
06-30/280-9946

Hívjon
bizalommal!

AnDeZ Ingatlaniroda

1196 Budapest, Ady Endre út 57. 280-2271;
06-20/389-6675;
www.andezingatlan.hu;
www.facebook.com/andezingatlan

kistigris fagyizó

Wekerletelep Gutenberg krt. 14.

Megszokott minőség.
Udvarias kiszolgálás.
Hatalmas választék.
Főzött kézműves fagyi.

Kedvező ár:
170 Ft /gombóc

Wekerlei Mozgás-műhely – Órarend 2017. márciustól

Honlap: www.wekerleimozgasmuhely.hu Telefon: 70/381-61-22.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT
KÖZÖSSÉGI HÁZ (XIX. Pannónia út 26. templomkert)					
8.00 GERINCTORNA	7.30 GERINCTORNA	ALAKFORMÁLÓ LIGHT	GERINCTORNA	GERINCTORNA	GERINCTORNA
9.00 GERINCTORNA	8.30 GERINCTORNA		IZOMKONTROLL	GERINCTORNA	GERINCTORNA
KISTORNATEREM (XIX. Baross utca 48.)					
9.00			JÓGA		
20.00			JÓGA 90'		
TORNATEREM (XIX. Hungária út 28. - Vonás utca sarok)					
17.00 GERINCTORNA	16.30 TANFOLYAMOK	GYERMEK ZUMBA	GYERMEK GERINCTORNA	GERINCTORNA	
18.00 ALAKFORMÁLÓ NYÚJTÁS	GERINCTORNA	ENERGETIZÁLÓ NYÚJTÁS	GERINTÁNC	ALAKFORMÁLÓ	
19.00 GERINCTORNA	BODY ART	ZSÍRÉGETŐ ALAKFORMÁLÓ	GERINCTORNA	LATIN DANCE	
20.05 LATIN DANCE	ZSÍRÉGETŐ ALAKFORMÁLÓ	LATIN DANCE	ZSÍRÉGETŐ AEROBIC	HAJTÁNC	

A 10 éves R.ing Bt

Rothman Ferenc
www.ringingatlan.hu
+36-30-223-0986
ring@digikabel.hu

Kedves Ügyfelem! 2017-ben, 10 év után is a megszokott, színvonalas szolgáltatással, barátságos jutálékkal és változatos lakáskínálattal állok rendelkezésére! Tájékozódjon referenciáimról honlapomon, és hívjon, ha új otthonát keresi, vagy meglévő ingatlanát szeretné eladni!

Vetrece

Wekerletelep Corvin körút 44.

**Hagyományos- és cukormentes
főzött kézműves fagyi,
kávékülönlegességek, péksütemény, szendvics.**

**Hirdessen kedvező áron az 5400 példányban
megjelenő Wekerle újságban!**

A kiadvány minden wekerlei háztartásba,
intézménybe ingyen jut el.

A részletekért kérjük, forduljon hirdetésszervezőnkhez.

Felvehelyek:

Hirdetésszervezőnkél, Veres Jolinál (30/683-1307,
e-mail: whirdetesszervezes@gmail.com)

Személyesen a WTE székhelyén (Kós Károly tér 10. www.wekerletelep.hu)

Az egész évben hirdetőknak **kedvezményt** adunk.

Zoltán utcai pékség

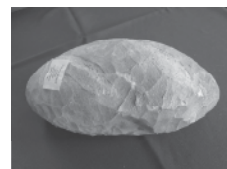
Wekerletelep, Zoltán utca 26.

Új tulajdonos

Új választék

Új nyitva tartás

Jöjjön el, és kóstolja meg termékeinket!

WEKERLE INGATLAN IRODA!!

Tisztelt leendő Ügyfeleim!

Kedves wekerlei lakosok!

Fórizsné Baráth Brigitta vagyok, már több mint 22 éve foglalkozom wekerlei ingatlanok eladásával, bérbeadásával! 2017-ben is, kedvező jutalékkal, várom hívását, ha eladni, bérbe adni, akár cserélni kívánja ingatlanát!

Amit kínálok: segítséget nyújtok, igen régi helyi ismerettséggel, tapasztalattal, ingatlana melőbbi, és biztonságos értékesítésében, bérbeadásában!

- Értékbecslés
- Energetikai tanúsítvány elkészítése
- Ügyvédi segítségnyújtás, adásvételi szerződés elkészítése
- Ingatlan felújítás
- Vevők számára szolgáltatásom díjtalan

Várom hívását!

Üdvözlettel Fórizsné Baráth Brigitta
www.ingatlanvarazs.hu
Tel.: 06/30-9332-592

Kötetlen munka, többletjövedelem!

Kozmetikai termékek forgalmazásához munkatársakat keresek.

Kismamák diákok és nyugdíjasok jelentkezését is várom.

Telefon:

06-30/9773-618

leindler.joli@gmail.com

WEKERLETELEP

KERÉKPÁR

SAKÜZLET ES SZERVIZ

10% kedvezmény a hirdetés felmutatójának a szervizre

061 3571 385
06 70 328 3275

XIX. HATÁR ÚT 30.
www.laszlokerepar.hu

BUDAPEST

MINŐSÉGI FA NYÍLÁSZÁRÓK GYÁRTÁSA

BARTFA KFT

Ajtóinkat és ablakainkat rétegragasztott boroviból gyártjuk. Szabványmérettől eltérően egyedi darabokat külön megrendelésre is vállalunk. Spaletta, zsalugáter gyártása. Nyílászáróink felületkezelését és beszerelését is vállaljuk. Felmérés és árajánlat készítése ingyenes. Wekerlén számos referenciánk megtalálható.

Elérhetőségeink:
2220 Vecsés, Liszt F. u. 5.
Tel./fax: 06-29/352-053, Mobil: 06-20/962-1314
info@bartfa.hu, www.bartfa.hu

NYÁRI TÁBOR

JELLENKEZZ MEG MA!

Helen Doron nyári tábor

Helen Doron English

Százszorszép Óvoda Kispest

Időpontok: 2017.07.24-2017.07.28-ig
2017.07.31-2017.08.04-ig

Jelentkezés: Veréb Zsuzsa 06 70 328 3228

XIII.

WEKERLEI SZÉKELYKAPU NAPOK

2017.
május
19–21.

Új ötletekkel,
új elemekkel.

NAGY
szeretettel!

Május 19. (péntek)

Körforgás – Wekerle
T. Szilágyi Ágnes
fényképkiallítása

Rondó

A Kispesti
Alapfokú Művészeti
Iskola növendékeinek
hangversenye

Május 20. (szombat)

Nagyrendezvény
(falunap)

Május 21. (vasárnap)

**XV. Wekerlei
Székelykapu Futás.**

Wekerlei Piknik

Együttműködő
partner:

Rendező:

Wekerlei
Önkéntes Centrum

Főtámogató:

Társrendező:

WEKERLEI

TÁRSASKÖR

Kiemelt
támogató:

Kispest
Közbiztonságáért
Alapítvány

Támogató:

KÖZPARK
Kispesti Köztisztasági és
Közfoglalkoztatási Nonprofit Kft.